

ΠΑΣΧΑ, Η ΠΙΟ ΧΑΡΜΟΣΥΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ!

Ανέτειλε η πιο χαρμόσυνη ημέρα του χρόνου. Ήμερα χαρᾶς ἀπερίγραπτης, ημέρα νίκης ἀπέναντι στον φοβερότερο ἐχθρό του ἀνθρώπινου γένους: τὸν Θάνατο.

«Πάσχα τό τερπνόν» ἐορτάζουμε σήμερα. Τὴν «ἐορτὴν τῶν ἐορτῶν καὶ τὴν πανήγυριν τῶν πανηγύρεων», ὅπως ἀναφέρει στὸν ἀναστάσιμο κανόνα ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκνός.

Μὲ τὴν Ἁνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας δέν καταργεῖται μόνον τὸ γεγονός τοῦ θανάτου. Καταργεῖται καὶ ἡ ἀβάσταχτη ματαιότητα, πού προκαλεῖ ἡ βεβαιότητα τοῦ ἐρχομοῦ του στή ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Χωρὶς τὴν πίστη στὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς τὴν πίστη στὴ νίκη Του ἐπὶ τοῦ θανάτου, ἡ κάθε μέρα, ὅσες χαρὲς ἢ ἐπιτυχίες κι ἂν μᾶς προσφέρει, ἀποτελεῖ ἕνα ἀκόμη βῆμα κοντύτερα πρὸς ἕνα ἀναπόφευκτο καὶ ὀριστικό τέλος.

Ἀντίθετα, γιὰ ἐκεῖνον πού ἀκούει καὶ πιστεύει στὸ ἀναστάσιμο ἄγγελμα, ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἀποτελεῖ Πάσχα, δηλ. πέρασμα, μέσῳ τοῦ ὁποῦ ὀδηγεῖται «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν» (Ἰω. 5, 24).

Γιὰ μία ἀκόμη φορά ἀξιωνόμαστε νά δοῦμε ὀρθάνοιχτες τίς πύλες τοῦ Πάσχα. Ἐάν ἀποφασίσουμε νά ὀδηγήσουμε τὴ ζωὴ μας, μέσῳ αὐτοῦ του περάσματος, πρὸς τὴν ὀλόφωτη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, θά γευτοῦμε τὴν ἴδια χαρὰ, τὴν ἴδια δύναμη καὶ τὴν ἴδια ἐλπίδα πού ἐνέπνευσε τοὺς Ἀποστόλους, ἐνίσχυσε τοὺς Μάρτυρες, στήριξε τοὺς Ὅσιους καὶ μετέβαλε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ περιθωριακὴ ὁμάδα ἀσήμαντων καὶ φοβισμένων ἀνθρώπων, σὲ κίβωτό ἀνακαίνισης καὶ σωτηρίας τοῦ κόσμου.

Σήμερα ὅλη ἡ πίστη μας βρῖσκει τὸ βαθύτατο νόημά της. Ὅλη ἡ πορεία τοῦ Χριστοῦ μας, ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ μέχρι τὸν τάφο Του, ἀποκαλύπτει τὴ λυτρωτικὴ της σημασία. Ὅ,τι γνωρίζουμε γιὰ τὴν Ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ, τὰ θαύματά Του, τὴ διδασκαλία Του, τὰ πάθη καὶ τὴ θυσία Του, λούζονται σήμερα μὲ τὸ ἀναστάσιμο φῶς

καὶ μᾶς φανερώνουν τὴν λυτρωτικὴ τους σκοπιμότητα. Χωρὶς τὴν Ἁνάσταση, ὅλη μας ἡ πίστη εἶναι μάταιη, ὅπως διαβεβαιώνει καὶ ὁ ἀπ. Παῦλος (Α΄ Κορ. 15, 14). Χωρὶς αὐτὴν, τὸ ἴδιο μάταιο εἶναι οἱ σχεδιασμοί μας, οἱ στόχοι μας, οἱ σχέσεις μας καὶ οἱ προσδοκίες μας.

Ζωηφόρος ἡ Ἁνάσταση γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς, ζωηφόρος καὶ γιὰ ὅλη τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀναστάσιμη χαρὰ ἀποτελεῖ τὴ δύναμη τῆς ἐνόπιτάς της.

Αὐτὸ πού σήμερα μᾶς βρῖσκει ἐδῶ ἐνωμένους, μέσα στὸ φῶς τῶν πασχαλινῶν λαμπάδων, εἶναι ἡ βεβαιότητα, πὼς κάθε μας λόγος καὶ κάθε μας πράξη μποροῦν νά ἀποτελέσουν μαρτυρία καὶ προετοιμασία μᾶς ἐπερχόμενης Βασιλείας ζωῆς καὶ ἀνείπωτης χαρᾶς. Μέσα σὲ κόσμο διχασμένο ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλεια καὶ τὸν φόβο τοῦ θανάτου, ἐμεῖς ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἀκολουθοῦμε ἐνωμένοι τὸν Χριστὸ στὴν νίκη του ἐπὶ τοῦ θανάτου καὶ κάνουμε τὴν Ἁγάπη Του θεμέλιο ἑνὸς καινούργιου κόσμου.

Δέν παύουμε, βεβαίως, νά ζοῦμε μέσα στὸν κόσμο. Βιώνουμε μὲ ὅλους τοὺς συναθρώπους μας τὰ δεινὰ τῆς βίας, τῆς ἀδικίας, τῆς σκληρότητας καὶ τῆς ἀδιαφορίας, πού πολλές φορές μᾶς πληγώνουν καὶ μᾶς πονοῦν. Πολλές φορές, ἀκόμη καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, γινόμαστε πρόξενοι πληγῶν στοὺς ἄλλους. Εἶναι οἱ πληγές αὐτές πού στιγματίζουν καὶ στιγματίζουν τὸ πανάχραντο Σῶμα τοῦ Λυτρωτῆ μας. Πληγές ἐπώδυνες καὶ θανάσιμες. Αἱμορραγεῖ καὶ πονάει ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα. Αἱμορραγεῖ καὶ πονάει καὶ Αὐτὸς μαζί της. Καὶ στὴν ἀπέραντη φιλανθρωπία Του, κατεβαίνει μέχρι τὸν Ἄδη τῆς

**ΑΦΙΕΡΩΜΑ:
ΠΑΣΧΑ, Η ΓΙΟΡΤΗ
ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ!**

Συνέχεια στή σελ. 2

ΠΑΣΧΑ, Η ΠΙΟ ΧΑΡΜΟΣΥΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ!

ανθρώπινης ιστορίας. Έκει πού ο πόνος είναι άβάσταχτος και τό σκοτάδι τής απελπισίας βαθύ. Όντως είναι φοβερό τό κεντρί του θανάτου!

Κοιτάξτε όμως! Τό μνημείο είναι άδειο. Ό θάνατος νικήθηκε από τήν άπειρη αγάπη και φιλανθρωπία Του. Προσέλαβε τήν ανθρώπινη φύση και τής χάρισε τήν άθανασία. Ένωμάστε μέ Αυτόν και ζούμε. Άκολουθούμε τόν δρόμο Του. Κάνουμε και έμεις δικές μας τίς πληγές του συνανθρώπου μας και όλης τής κοινωνίας

μας και χαρίζουμε στον κόσμο τή ζωή. Κανείς πιά ξένος για μās, κανείς αντίπαλος. Ό αγάπη μεταξύ μας άνοίγει τά σφραγισμένα μνήματα τής καρδιάς μας και σκορπά τό αναστάσιμο φως σε κάθε μας βήμα. Ό πίστη μας σ' Αυτόν και ή μεταξύ μας ένότητα γίνεται τό Πάσχα όλου του κόσμου.

Ένωμάστε μυστικά μέ τά έκατομμύρια των κεκοιμημένων άγιων, πού μέ τή ζωή και τήν αγάπη τους έγιναν τό φως και τό άλλα-τι τής γής και μαζί τους αναφωνούμε:

«Πού είναι θάνατε ή πίκρα σου; Πού είναι Όδη ό θρίαμβός Σου; Ό Ανέστη ό Χριστός και τόν ακολουθούμε στή ζωή. Ό Ανέστη ό Θεός κι ό κόσμος όλος βρίσκει ξανά τήν έλπίδα και τή χαρά».

Αυτό ή δόξα και τό κράτος εις τούς αιώνες των αιώνων. Ό Αμήν. •

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ό Ανάσταση του Χριστού κατά τόν Όγ. Όϊάννη τόν Χρυσόστομο

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΟΡΜΠΑΡΑΚΗ

Ό μέγας Πατήρ τής Έκκλησίας άγιος Όϊάννης ό Χρυσόστομος αναφέρεται συχνά στο ύπερφυές γεγονός τής Άναστάσεως του Κυρίου. Ό Άνάσταση προβάλλεται από τόν ιερό Πατέρα κατά τόν τρόπο πού προβάλλεται από τόν ίδιο τόν λόγο του Θεού, τό Ευαγγέλιο, συνεπώς όχι ως ένα συμβάν στήν όλη ζωή του Κυρίου, άλλ' ως εκείνο διά του οποίου επήλθε ή σωτηρία του ανθρώπινου Γένους. Είναι αυτονόητο, συνεπώς, ότι για τόν ιερό Πατέρα ή Άνάσταση δέν αυτονομείται από τή ζωή του Κυρίου, αλλά πάντοτε συνθεωρείται μέ όλη τήν επί γής πορεία Του, και μάλιστα μέ τήν προοπτική τής Πεντηκοστής. Κατεξοχήν συνθεωρείται μέ τόν Σταυρό του Κυρίου. Ό Σταυρός αποτελεί τήν προϋπόθεση τής Άναστάσεώς Του, αφού «Ό Σταυρός μās προσέξνεσε άπειρα αγαθά, αυτός μās άπάλλαξε από τήν πλάνη τής ειδωλολατρίας, αυτός μās φώτισε ενω ζούσαμε μέσα στο σκοτάδι, αυτός μās συμφιλώσε μέ τόν Θεό, ενω είχαμε γίνει έχθροί του» («Εις τόν Σταυρόν και τόν Ληστήν»), όπως άλλωστε και ή Άνάσταση νοηματίζει τόν Σταυρό, αφού «ή αναστάσιμη ήμερα του Κυρίου είναι ή προϋπόθεση τής ειρήνης, ή άφορμή τής συμφιλώσης, ή κατάργηση του θανάτου, ή ήττα του διαβόλου» («Εις τό Όγιον Πάσχα»).

Όι τόσο μεγάλες αυτές δωρεές πού καταπάτησαν και κατήργησαν, μάλιστα, «τόν έσχατον έχθρόν» του ανθρώπου, τόν θάνατο, ώστε εφεξής «δέν λέγεται πιά θάνατος, αλλά κοίμηση και ύπνος» («Εις τό Όγιον Πάσχα»), οφείλονται στο γεγονός ότι Αυτός πού τίς προσέφερε δέν ήταν απλός άνθρωπος, αλλά ό ίδιος ό παντοδύναμος Θεός. Ό Σταύρωση και μάλιστα ή Άνάσταση του Κυρίου επιβεβαιώνουν τή θεοτόπία Του, όπως και τήν άπειρία τής αγάπης Του προς τά πλάσματά Του. «Δέν θα ήταν δυνατόν εκείνος πού παρέχει στους άλλους ζωή διά του θανάτου, να παραμένει διαρκώς στον θάνατο... Ό εκείνος πού παρέχει ζωή στους άλλους, πολύ περισσότερο πηγάζει ζωή για τόν εαυτό Του» («Εις τό κατά Όϊάννην»). Όρθε και κατέθεσε τόν θάνατό Του για χάρη του φυλακισμένου, μέ σκοπό να τόν ελευθερώσει από τά δεσμά του θανάτου... Είδες τή φιλανθρωπία του Κυρίου; Είδες τό μέγεθος τής φροντίδας του;» («Εις τό Όγιον Πάσχα»).

Γιά τόν ιερό Πατέρα ή Άνάσταση του Χριστού είναι γεγονός πού δέν χρίζει άλλων αποδείξεων πέραν αυτών πού επισημαίνουμε μέσα στήν ίδια τή Γραφή. Κι οι αποδείξεις αυτές είναι δύο ειδών: αυτές πού φέρνουν εν τή άγνοία τους οι ίδιοι οι έχθροί του Κυρίου και αυτές πού έρχονται από τή θαυμαστή ζωή των αποστόλων. «Παντού ή πλάνη συγκρούεται μέ τόν εαυτό της και άθελά της συνηγορεί υπέρ τής αληθείας. Πρόσεξε, όμως. Όπρεπε να πιστευτεί ότι πέθανε, ότι έτάφη κι ότι αναστήθηκε. Κι

όλα αυτά γίνονται από τούς έχθρους. «Θυμήθηκε», λέγει, «ότι εκείνος ό πλάνος είπε ενω ακόμη ζούσε...». Ό Άρα πέθανε! Ότι μετά από τρεις ήμερες θα αναστηθώ. Δώσε, λοιπόν, διαταγή να σφραγιστεί ό τάφος. Ό Άρα, έτάφη! Μήπως έλθουν οι μαθητές του και τόν κλέψουν. Ό Άρα, αν ό τάφος σφραγιστεί δέν θα γίνει καμμία άπάτη! Δέν έγινε λοιπόν. Όπομένως, ή απόδειξη τής αναστάσεως, μέ όσα προτείνατε εσεις, έγινε αναντίρρητη. Γιατί, αφού σφραγίστηκε, δέν συνέβη καμμία άπάτη. Ό Αν δέν έγινε καμμία άπάτη, βρέθηκε, όμως, κενός ό τάφος, είναι φανερό ότι ανέστη σαφώς και αναντιρρήτως. Είδες ότι και χωρίς να τό θέλουν υποστηρίζουν τήν απόδειξη τής αλήθειας;» («Εις τό κατά Ματθαίον»). Και δεύτερον, ό,τι συνέβη στους Όποστούλους φανερώνει τό πόσο αληθινό γεγονός υπήρξε ή Άνάσταση του Κυρίου. Τί συνέβη; Πρώτον, ότι έχουμε εμφανίσεις του αναστημένου Χριστού, μέ «τό λεπτό κι έλαφρύ σώμα Του πού ήταν άφθαρτο πιά και δέν επιδεχόταν βλάβη» («Εις τό κατά Όϊάννην»), πού ή πολλαπλότητα τους συνιστά άτράνταχτη απόδειξη ότι πράγματι αναστήθηκε. «Όποιος θέλει να κρατήσει λογαριασμό, ως προσέχει μήπως κάνουμε λάθος στήν άρίθμηση... Ό εμφανίστηκε, λοιπόν, στις γυναίκες πρώτα, έπειτα στον Πέτρο,

για δεύτερη φορά, έπειτα στον Κλεόπα και σ' αυτόν που ήταν μαζί του, για τρίτη φορά, έπειτα στους δέκα, όταν ήταν κλειστές οι πόρτες και απουσίαζε ο Θωμάς, για τέταρτη φορά. Έπειτα στους ένδεκα, όταν ήταν παρών και ο Θωμάς. Νά, η πέμπτη φορά. Έπειτα πάλι εμφανίζεται σέ παντακόσιους αδελφούς... Νά η έκτη φορά. Έπειτα εμφανίστηκε στους επτά εκείνους που ψάρευαν στή θάλασσα τής Τιβεριάδος. Έπειτα εμφανίστηκε στον Ίάκωβο, σύμφωνα μέ τον Παύλο. Έπειτα σ' όλους τούς 'Αποστόλους» («Είς τήν 'Ανάληψιν του Κυρίου»). Κι έπειτα η ίδια η θαυμαστή ζωή τους. Κυρίως τά θαύματα τών άγιών αποστόλων αποτελούν, για τόν άγιο Χρυσόστομο, περίτρανη απόδειξη τής 'Αναστάσεως του Κυρίου, αφού αυτά δηλώνουν τήν αδιάκοπη ζωντανή παρουσία Του στή ζωή τους. «'Απόδειξη τής 'Αναστάσεως είναι τά θαύματα τών 'Αποστόλων» («Περί μή αποσιωπήσεως τών κηρυττομένων»).

Εκεί που επικεντρώνει ιδιαίτερος τήν προσοχή του ο άγιος Παπύρ είναι η αλήθεια ότι η 'Ανάσταση του Κυρίου αποτελεί τήν ανάσταση και τών ανθρώπων. 'Αν ο Κύριος αναστήθηκε, αναστήθηκε για να μπορούν οί άνθρωποι να υπερβούν τή διάσπαση που είχαν υποστεί λόγω τής άμαρτίας τους, να υπερβούν τόν θάνατο, να μπορούν και πάλι να είναι ενωμένοι μέ τόν Θεό εν Χριστώ. «'Ας γιορτάσουμε τήν έορτή αυτή κατά τήν όποία αναστήθηκε ο Κύριος. Γιατί αναστήθηκε κι ανέστησε μαζί Του τήν οικουμένη». Και μάλιστα: «'Ο Χριστός αναστήθηκε αφού έσπασε τά δεσμά του θανάτου, έμας όμως μάς ανέστησε αφού διέλυσε τούς σωρούς τών άμαρτιών μας» («Είς τό άγιον Πάσχα»). Έτσι, ο άγιος Χρυσόστομος, μέ τόν τονισμό αυτό, διακρίνει δύο είδη θανάτου για τόν άνθρωπο και γι' αυτό δύο είδη αναστάσεως. Πέθανε πνευματικά πρώτα ο άνθρωπος μέ τήν επανάστασή του κατά του Δημιουργού του, ήλθε έπειτα κι ο σωματικός θάνατος. «Πεθάναμε διπλό θάνατο, επομένως άς περιμένουμε διπλή τήν ανάσταση... 'Αναστηθήκαμε, προηγουμένως, μία φορά από τήν άμαρτία, γιατί είχαμε ταφεί μαζί μέ τόν Χριστό κατά τό βάπτισμα και αναστηθήκαμε μαζί του μέ τό βάπτισμα. 'Η πρώτη αυτή ανάσταση είναι η απαλλαγή από τίσ άμαρτίες μας και η δεύτερη είναι η ανάσταση του σώματος. Μάς έδωσε τή μεγαλύτερη, να περιμένεις και τή μικρότερη... Γιατί είναι πολύ μεγαλύτερο τό να απαλλαγούμε από τίσ άμαρτίες, παρά να δούμε να ανασταίνεται τό σώμα» («Είς τήν 'Ανάστασιν»).

Η ανάσταση του σώματος απασχολεί ιδιαίτερος τόν άγιο Χρυσόστομο, ο όποιος και από πλευράς λογικής επιχειρεί να «άποδείξει» τήν ανάσταση τών νεκρών, συνεπώς και τήν ανάσταση του Κυρίου. Κατ' αυτόν η ανάσταση του σώματος - γιατί «δέν θά μπορούσε ν' αναφερθεί κυρίως στήν ψυχή η ανάσταση, αφού η ανάσταση ανήκει σ' εκείνο που έπεσε και διαλύθηκε, η ψ υ χ ή ,

όμως, δέν διαλύεται, αλλά τό σώμα» («Περί τής τών νεκρών αναστάσεως») - αποτελεί «αναγκαιότητα»: πνευματική, ήθικη, φυσική. Πνευματική, γιατί ο πιστός και εν μετανοία άνθρωπος προσδοκά τήν ανάσταση τών σωμάτων, ζώντας ήδη από τώρα τήν πνευματική του ανάσταση. 'Ηθικη, γιατί δέν είναι δυνατόν να υφίσταται ο δίκαιος δοκιμασίες και πειρασμούς στή ζωή αυτή χωρίς να υπάρχει ανταπόδοση. «'Αν δέν υπήρχε άλλη ζωή, δέν θά επέτρεπε πολλούς από τούς πονηρούς ανθρώπους να ζούν ευχάριστα κατά τόν παρόντα βίο, πολλούς δέ από τούς δικαίους πάλι να ζούν μέ αναρίθμητα κακά» («Είς τούς ανδριάντας»). Φυσική, γιατί και η ίδια η φύση αποτελεί διαρκή εξαγγελία ότι πράγματι αυτό που φθείρεται μπορεί και να αναστηθεί. «Τό σιτάρι μέσα στή γη καταστρέφεται και ανίσταται. Είναι θαυμαστό τό ότι δέν σάπισε, θαυμαστό τό ότι φύτρωσε ενω σάπισε. Πού είναι εκείνοι που λένε αυτές τίσ ανοησίες και δυσπιστούν για τήν ανάσταση;» («Είς τήν προς Κολοσσαείς»).

Γιά τόν Άγιο, μάλιστα, ο τρόπος αναστάσεως τών σωμάτων δηλώθηκε μέ έμφαση ιδίως κατά τήν ανάσταση του Λαζάρου. 'Όπως ο Κύριος κάλεσε τόν Λάζαρο να βγει έξω από τόν τάφο, κατά τόν ίδιο τρόπο θά καλέσει τούς ανθρώπους, μέ τά νεκρά και διαλυμένα σώματά τους, κατά τή Δευτέρα Του Παρουσία. «Και μή μου λέγεις πώς μπορεί να αναστηθεί τό σώμα πάλι και να γίνει άφθαρτο; Γιατί, όταν ενεργεί η δύναμη του Θεού, τό πώς άς μήν υπάρχει» («Περί τής τών νεκρών αναστάσεως»). «Και πρόσεχε, παρακαλώ, τό παράδοξο. Δέν είπε: «Λάζαρε, ξαναζήσε», αλλά τί είπε; «Λάζαρε, έβγα έξω», για να διδάξει τούς παρόντες ότι Αυτός είναι εκείνος που καλεί αυτά που δέν υπάρχουν σαν να υπάρχουν» («Είς τόν τετραήμερον Λάζαρον»).

Γιά τόν ιερό Πατέρα, όμως, η πνευματική ανάσταση ως υπερβαση τών άμαρτιών, διά τής μετανοίας, είναι τό μείζον. 'Ο,τι ο άνθρωπος γεύτηκε από τό βάπτισμά του, αυτό καλείται, στήν πραγματικότητα, να επιβεβαιώνει καθημερινώς στή ζωή του, που σημαίνει ότι ο πνευματικός άγώνας τής μετανοίας αποτελεί τήν αδιάκοπη προσπάθεια παραμονής στήν ανάσταση. Γι' αυτό και τήν 'Ανάσταση του Χριστού τήν θεωρεί μόνο κάτω από τήν προοπτική αυτή. «Διατήρησε τό μέγεθος αυτής τής δωρεάς, άνθρωπε. Δέν επιτρέπεται να ζεις μέ άδιαφορία. Βάλε στον έαυτό σου νόμο μέ κάθε ακρίβεια... Κατάστρεψε, λοιπόν, από τήν αρχή τή ρίζα του κακού, για να καταστρέψεις όλη τήν άρρώστια» («Είς τήν 'Ανάστασιν»).

Έτσι, ενω η ανάσταση τών νεκρών, που ήλθε ως τό αποτέλεσμα τής 'Αναστάσεως του Κυρίου, αναφέρεται σέ όλους τούς ανθρώπους, τό ζητούμενο για τόν άγιο Χρυσόστομο είναι ακριβώς η διατήρηση τής πνευματικής αναστάσεως ως ζωής μετανοίας πάνω στις έντολές του Χριστού. Μόνον οί εν μετανοία ζώντες και ενωμένοι μέ τόν Χριστό στή ζωή αυτή θά ζήσουν και τή δόξα τής αναστάσεως. «Κάθε άνθρωπος που πέρασε απ' αυτόν τόν κόσμο, θ' αναστηθεί κατά τήν ήμερα εκείνη... Βέβαια και τά σώματα τών άμαρτωλών ανασταίνονται άφθαρτα και άθάνατα. 'Η τιμή, όμως, αυτή γίνεται σ' αυτούς άφορμή κόλασης και τιμωρίας, επειδή ανασταίνονται άφθαρτα, για να καίνται αιώνια» («Περί τής τών νεκρών αναστάσεως»). «Τήν ανάσταση όλοι θά απολαύσουν. Δοξασμένοι, όμως, δέν θά είναι όλοι, άλλ' οί ενωμένοι μέ τόν Χριστό» («Είς τήν προς Θεσσαλονικείς»). Για τόν Άγιο θεωρείται δεδομένο, έτσι, ότι τήν ανάσταση τών νεκρών άρνούνται όσοι δέν βαδίζουν πάνω στή μετάνοια, συνεπώς η άθεΐα αποτελεί σύμπτωμα τής πονηρίας τους. «'Εκείνος που δέν περιμένει ν' αναστηθεί, ούτε για τήν άρετή θά φροντίσει» («Περί τής τών νεκρών αναστάσεως»). «'Εκείνος που υποστηρίζει ότι δέν υπάρχει τίποτε μετά τήν έδω ζωή, αυτός κατ' ανάγκη θά όμολογήσει ότι δέν υπάρχει ούτε και Θεός» («Περί είμαρμένης και πρόνοιας»).

Ο Άγιος επιλέγει, τελικώς: «'Ας έορτάσουμε αυτήν τήν πολύ μεγάλη και λαμπρή έορτή, κατά τήν όποία αναστήθηκε ο Κύριος. 'Ας τήν έορτάσουμε, όμως, μέ χαρά και θεοσέβεια μαζί, γιατί αναστήθηκε ο Κύριος και ανέστησε μαζί Του τήν οικουμένη» («Είς τήν 'Ανάστασιν»)

ΦΩΤ.: 'Η 'Ανάσταση. 'Αριστερός χορός καθολικού 'Ιεράς Μονής Δοχειαρίου, 1568. «ΠΑΡΟΥΣΙΑ», έκδ. 'Ιεράς Μονής Δοχειαρίου.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ κατὰ τόν Μέγα Ἀθανάσιο

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΟΛΛΑ, ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ

Η ἐκ νεκρῶν ἀνάσταση τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς πίστεως μας Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἐβρ. 12, 2) εἶναι ἓνα μοναδικό, παγκόσμιο, ἱστορικό γεγονός πού δίκαια χαρακτηρίστηκε ὡς τό μόνο καινόν -καινούργιο - ὑπό τόν ἥλιον (Ἰωάννης Δαμασκηνός). Ἀδιάψευστοι, ἐμπειρικοί μάρτυρες καί διαπρύσιοι κήρυκες αὐτοῦ του γεγονότος ἦταν οἱ Μαθητές καί Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι γιά Χάρη Του θυσιάσαν τή ζωή τους, χωρίς νά ἀποβλέπουν σέ κανένα ὄφελος. Οἱ Ἀπόστολοι κατέγραψαν τήν ἐμπειρία τους καί τή μαρτυρία τους στήν Καινή Διαθήκη καί τήν «παρέδωκαν» στήν Ἐκκλησία ὡς πολύτιμο καί ἀτίμητο θησαυρό. Ἡ Ἐκκλησία «παρέλαβε» αὐτή τή μέγιστη ἀλήθεια καί πάνω σ' αὐτήν, ὡς στέρενη βάση καί ἀκλόνητο θεμέλιο, ἔκτισε τό οἰκοδόμημα τῆς χριστιανικῆς πίστεως. «Χωρίς τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι μάταιη (χωρίς νόημα) ἡ πίστη καί τό κήρυγμά μας», ὁμολογεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Α' Κορ. 15, 1-20).

Μέ τό μέγιστο αὐτό γεγονός τῆς ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ, ὡς φωτεινό φάρο καί σωτήρια ἀλήθεια, οἱ Ἀπόστολοι καί ἡ Ἐκκλησία πορεύθηκαν στόν κόσμο, σύμφωνα μέ τήν ἐντολή Του (Πράξ. 1, 1-8), γιά νά γίνουν «μάρτυρες» -κήρυκες - γι' αὐτό καί νά καλέσουν ὅλον τόν κόσμο νά πιστέψει στόν ἀναστημένο Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό γιά νά σωθεῖ (Μάρκ. 16, 9-19). Οἱ Ἑβραῖοι, ἀπό μίσος καί θρησκευτικό φανατισμό καί ὁ ἑλληνορωμαϊκός - εἰδωλολατρικός κόσμος, ἀπό ἄγνοια καί φιλοσοφικό ἐγωισμό, ἀμφισβήτησαν, ἀρνήθηκαν καί πολέμησαν, μέ φοβερούς διωγμούς, ἀλλά καί μέ συγγράμματα, μέ λόγο ὑποτιμητικό, ὑπεροπτικό, συκοφαντικό, ὕβριστικό καί κυδαῖο τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, τή σταυρική θυσία καί τήν ἀνάστασή Του, ὅπως γιά παράδειγμα, ὁ σοφιστής Λουκιανός (2ος αἰώνας) μέ τό ἔργο του «Περί τῆς Περειγίνου τελευτῆς».¹

Σέ ὅλους αὐτούς τούς ἀρνητές καί πολέμιους ἀπάντησαν, «μέ βάση τή γνώση τῆς ἀλήθειας καί μέ λόγο ἀληθείας» (Β' Κορ. 6, 6-7), οἱ φωτισμένοι μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα Ἀπολογητές καί οἱ μεγάλοι Πατέρες καί Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας κάθε ἐποχῆς. Ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἔδωσε τήν ἀπάντησή του μέ τήν ἐμπεριστατωμένη ἀπολογητική πραγματεία του, μέ τίτλο «Περί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου», πού ἔγραψε στήν Ἀλεξάνδρεια τό ἔτος 318 μ.Χ., σέ νεαρή ἡλικία. Ἡ σπουδαία αὐτή πραγματεία εἶναι μία πνευματική ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας καί σ' αὐτήν καταδεικνύεται ἡ σχέση τοῦ Λόγου τοῦ Πατέρα Θεοῦ -τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ- μέ τό σύμπαν ὁλόκληρο.

Ὁ διαπρεπής Ἱεράρχης στήν πραγματεία αὐτή διαπραγματεύεται σέ βάθος καί πλάτος, σέ 12 ἐνόπιες, τήν πολύπλευρη σέ περιεχόμενο καί σημασία ἀλήθεια, σχετικά μέ τό σταυρικό θάνατο καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου.² Ἡ ἀνάσταση τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπόδειξη τῆς κατάρνησης τοῦ θανάτου. Τονίζει κατηγορηματικά: «Πῶς γάρ ἂν ἐφάνη καταργηθεῖς ὁ θάνατος, εἰ μή τό σῶμα τό Κυριακόν ἦν ἀναστάν;». «Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἐγίνε διὰ Σταυροῦ, ἐπειδή ἐταίριζε καί συνέφερε σ' ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους. Καί ἡ αἰτία του ἐφάνη καθ' ὅλα λογική καί εἶναι δικαιολογημένη, ἐπειδή μέ κανέναν ἄλλον τρόπο, παρά μόνον μέ τό σταυρόν, ἔπρεπε νά συντελεσθεῖ ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου. Διότι ἔτσι ἐφανερώσε τελείως τόν ἑαυτόν του ἐπί τοῦ σταυροῦ καί ἔκανε τήν κτίσιν νά μαρτυρεῖ πολύ ἐντονότερα τήν παρουσία τοῦ δημιουργοῦ της· δέν ἠνέχθη τόν ναόν του -τό σῶμα του- νά παραμείνει ἐπί πολύ νεκρόν, ἀλλά ἀφοῦ τό ἔδειξε νεκρόν εἰς τήν συμπλοκήν του πρός τόν θάνατον, εὐθύς τήν τρίτην ἡμέραν τό ἀνέστησε, φέρων ὡς τρόπαια καί νίκας κατὰ τοῦ θανάτου τήν ἀφθαρσίαν καί τήν ἀπάθειαν, τήν ὁποίαν ἀπέκτισε τό σῶμα...». Αὐτός ὁ συλλογισμός εἶναι ἡ κεντρική ἰδέα τῆς πραγματείας του (ἐνόπια 26).

Τό συμπέρασμα τῆς πραγματείας τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου εἶναι:

«Κανείς ἄς μή φέρεται μέ ἀναίδειαν πρός τήν ἀλήθειαν, ὅτι ὁ Σωτήρ ἀνέστησε τό σῶμα του καί ὅτι εἶναι ἀληθινός Υἱός τοῦ Πατέρα Θεοῦ, ὅτι προερχόμενος ἀπό τόν Πατέρα εἶναι ὁ Λόγος καί ἡ Σοφία καί ἡ Δύναμις αὐτοῦ· ὅτι ἔπειτα ἀπό χρόνους, διά νά σωθοῦν ὅλοι, ἔλαβε σῶμα καί ἐδίδαξε περί τοῦ Πατρός τήν οἰκουμένην, κατήργησε δέ τόν θάνατον, καί ἐχάρισεν εἰς ὅλους τήν ἀφθαρσίαν μέ τήν ὑπόσχεσιν τῆς ἀναστάσεως, ἡ ὁποία ἤρχισε μέ τήν ἀνάστασιν τοῦ σώματος του. Τοῦτο ἐπέδειξε διά τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ ὡς τρόπαιον κατὰ τοῦ θανάτου καί τῆς φθορᾶς αὐτοῦ» (ἐνόπια 32)³.

Ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἐμπιστεύεται ἀπόλυτα τίς ἐμπειρικές ὁμολογίες τῶν Ἀποστόλων καί τήν κατηγορηματική διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου σχετικά μέ τό ἀληθινό γεγονός τῆς ἐκ νεκρῶν ἀνάστασης τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι προανάκρουσμα καί τῆς ἀνάστασης ὅλων τῶν νεκρῶν (Α' Κορ. 15, 1-58). Γιά τόν μέγα Ἀθανάσιο, ὅπως καί γιά τούς Ἀποστόλους, «ἠγέρθη ὁ Κύριος, ὄντως» (Λουκ. 24, 34).

1. Παρομοιάζει τόν Ἰησοῦ Χριστό μέ τόν κυνικό φιλόσοφο Περειγίνο, πού αὐτοπυρπολήθηκε στήν Ὀλύμπια γιά νά παρουσιαστεῖ στό προσκίnio τῆς δημοσιότητας.
2. (ἐνόπιες 20-32), Μεγάλου Ἀθανασίου ἔργα, τ. 1, Ε.Π.Ε., Πατερικά ἐκδόσεις «ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ», Θεσσαλονίκη 1973.
3. Μέ τό σύντομο καί εὐσύννοπο αὐτό συμπέρασμα, ἀνακεφαλαιώνει τήν ὁμολογία καί ἐπιχειρηματολογία τοῦ «Περί τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου» καί τῆς θείας ζωῆς του, τήν ὁποία «Ἰουδαῖοι μὲν διαβάλλουσιν, Ἕλληνας δέ κλειάζουσιν», (ἐνόπια 1).

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ κατὰ τόν Ἅγιο Ἐπιφάνιο Κύπρου

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΑΝΝΙΟΥ, ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΤΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ

Η πίστη τοῦ χριστιανοῦ δοκιμάζεται μέ τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ σάν τό χρυσάφι στό κωνευτήρι. Ἀπ' ὄλο τό Εὐαγγέλιο ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό πλέον ἀπίστευτο πράγμα, ὁλοτελῶ ἀπαράδεκτο ἀπό τό λογικό μας, ἀληθινό μαρτύριο γιά δαῦτο. Μά ἴσια-ἴσια, ἐπειδή εἶναι ἕνα πράγμα ὁλοτελῶ ἀπίστευτο, γιά τοῦτο χρειάζεται ὁλόκληρη ἡ πίστη μας γιά νά τό πιστέψουμε. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι λέμε συχνά πώς ἔχουμε πίστη, ἀλλά τήν ἔχουμε μονάχα γιά ὅσα εἶναι πιστευτά ἀπ' τό μυαλό μας. Ἀλλά τότε, δέν χρειάζεται ἡ πίστη, ἀφοῦ φτάνει ἡ λογική. Ἡ πίστη χρειάζεται γιά τά ἀπίστευτα.¹ Κάπως ἔτσι βίωσε τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας ὁ μέγας Φώτης Κόντογλου. Μία Ἀνάσταση πού βιώνεται μονάχα μέ τήν ἀληθινή, τή δοκιμασμένη πίστη στό ἀδιανόητο γιά τήν ἀνθρώπινη λογική γεγονός: τήν ὑπέρβαση τοῦ θανάτου.

Αὐτή ἡ πίστη στόν Ἀναστημένο Χριστό ἐνέπνευσε καί τόν λαμπρό ἱεράρχη τῆς αἵματοβαμμένης Μεγαλονήσου, τόν Ἅγιο Ἐπιφάνιο, ἐπίσκοπο Κωνσταντίας καί ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου, ὁ ὁποῖος μέ γλώσσα καλλικέλαδη, χέρι κινούμενο ἀπό καρδιά διάχυτη ἀπό τό Φῶς τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐπιχείρησε νά ψηλαφήσει μέ αἰσθήσεις κοϊκές τό ἀπερίγραπτο: τή νίκη ἐπὶ τοῦ θανάτου. Μία νίκη πού κερδίσθηκε ἅπαξ καί διαπαντός στόν Ἅδην. Ἐκεῖ

ὅπου ὁ τριήμερος Χριστός γεύθηκε θάνατο σαρκικό, ἀλλά ἐν τέλει, ἐξῆλθε νικητής, θριαμβευτής, συμπαρασύροντας τό γένος τῶν Πρωτοπλάστων.

Στά τριάντα ἔξι χρόνια πολυτίμη, γόνιμη καί ἐποικοδομητικῆς ἀρχιερατικῆς προσφορᾶς, μεταξύ τῶν ἄλλων πνευματικῶν παρακαθηκῶν, ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος κατέλιπε ἀξιόλογο συγγραφικό ἔργο. Μεταξύ τῶν συγγραμμάτων του ξεχωριστή θέση κατέχει ἡ διδασκαλία του περὶ τῆς καθόδου τοῦ Κυρίου στόν Ἅδην καί τῆς

Ἀναστάσεώς Του. Διαβάζουμε, λοιπόν: (...) Γιατί ἀπέραντη σιωπή βασιλεύει σήμερα στή γῆ; Μεγάλη σιωπή καί πολλή ἡρεμία. Μεγάλη σιωπή, γιατί ὁ Βασιλεὺς κοιμᾶται. Ἡ γῆ φοβήθηκε καί ἠσύχασε, γιατί ὁ Θεός μέ τό σῶμα κοιμήθηκε. Ὁ Θεός μέ τό σῶμα πέθανε καί ὁ Ἅδης ἐτρόμαξε. Ὁ Θεός γιά λίγο κοιμήθηκε καί αὐτούς πού κοιμόνταν αἰῶνες, ἀπό τόν Ἅδην ἀνέστησε (...) ὁ Ἀδάμ ὁ πρωτοδημιουργός καί πρωτόπλαστος καί πρωτοθνητός πού βρισκόταν δεμένος γερά καί βαθύτερα ἀπό ὄλους, ἄκουσε τά βήματα τοῦ Κυρίου, πού ἐρχόταν στούς φυλακισμένους καί ἀμέσως ἀνεγνώρισε τήν φωνή Του, καθώς ἐπερπατοῦσε μέσα στή φυλακή. Στράφηκε τότε πρὸς ὄλους τούς ἐπὶ αἰῶνες συγκρατούμενούς του καί τούς φώναξε: «ὦ φίλοι μου! Ἀκούω νά πλησιάζει σ' ἐμᾶς ὁ ἦχος τῶν βημάτων Καίποιου. Ἐάν πραγματικά μᾶς ἀξίωσε νά ἔρθει ἕως ἐδῶ, τότε εἴμαστε ἐλεύθεροι! Ἐάν τόν ἰδοῦμε ἀνάμεσά μας, σωθήκαμε ἀπό τόν Ἅδην!».

Καί τήν ὥρα πού ὁ Ἀδάμ ἔλεγε αὐτά πρὸς τούς συγκαταδίκους του, εἰσέρχεται ὁ Κύριος, κρατώντας τό νικηφόρο ὄπλο τοῦ Σταυροῦ. Μόλις τόν ἀντίκρισε ὁ Ἀδάμ, χτύπησε τό στήθος ἀπὸ τήν χαρούμενη ἐκπλήξη καί φώναξε πρὸς ὄλους τούς ἐπὶ αἰῶνες κεκοιμημένους: «Ὁ Κύριός μου ἄς εἶναι μαζί μέ ὄλους!» Καί ὁ Χριστός ἀπάντησε στόν Ἀδάμ: «Καί μετά τοῦ πνεύματός σου».

Ὑστερα τόν πιάνει ἀπὸ τό χέρι, τόν σηκώνει ἐπάνω καί τοῦ λέει: Σήκω σύ πού κοιμᾶσαι καί ἀνάστα ἀπὸ τούς νεκρούς, γιατί σέ κατάρτιζει ὁ Χριστός! Ἐγώ ὁ Θεός, πού γιά χάρη σου ἔγινα υἱός σου, ἔχοντας δικούς μου πλέον καί σένα καί τούς ἀπογόνους σου, μέ τήν θεϊκή ἐξουσία μου δίνω ἐλευθερία καί λέω στούς φυλακισμένους: ἐξέλθετε. Ἐσένα, Ἀδάμ, σέ προστάζω: σήκω ἀπὸ τόν αἰώνιο ὕπνο σου. Δέν σέ ἔπλασα, γιά νά μένεις φυλακισμένος στόν Ἅδην. Ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν. Γιατί ἐγώ εἶμαι ἡ ζωὴ τῶν θνητῶν (...) Αὐτά καί ἄλλα παρόμοια εἶπε ὁ Κύριος. Καί ἀμέσως ἀνασταίνεται μαζί Του ὁ ἐνωμένος σ' αὐτόν Ἀδάμ καί μαζί τους καί ἡ Εὐά. Ἀκόμη δέ καί «πολλά σώματα δικαίων, πού εἶχαν πεθάνει πρὶν ἀπὸ αἰῶνες, ἀναστήθηκαν», διακηρύσσοντας τήν τριήμερη Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴν ἄς τήν ὑποδεχοῦμε καί ἄς τήν ἀγκαλιάσουμε οἱ πιστοὶ μέ πολλή χαρά, χορεύοντας μέ τούς ἀγγέλους καί ἐορτάζοντας μέ τούς ἀρχαγγέλους καί δοξάζοντας τόν Χριστό, πού μᾶς ἀνέστησε ἀπὸ τὴν φθορά».²

Ἐκτοτε, ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νά πορευθεῖ ἀπὸ τὴ σκλαβιά στόν Παράδεισο, ἀπὸ τὴ γῆ στόν οὐρανό. Γιατί γι' αὐτό τό σκοπὸ ὁ Χριστός πέθανε καί ἀναστήθηκε. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἀπλῶ ἕνα ἱστορικό γεγονός πού συνέβη κάποτε καί πέρασε στήν ἱστορία. Ἀντίθετα, εἶναι ἕνα γεγονός πού τὰ ἀποτελέσματά του εἶναι τόσο ζωντανά σήμερα, ὅπως ἦταν πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες περίπου χρόνια. Ἀρκεῖ νά ὑπάρχει ἡ πίστη...

«Ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης ὁ τριήμερος ἀνέτειλε σήμερα κι ὁλόκληρη ἐφώτισε τὴν πλάση. (...) Κατὰ τό Πάσχα μας, τό Πάσχα τό ἀληθινό, θυσιάστηκε ὁ Χριστός καί ἰδοὺ ἡ καινούργια πίστη τοῦ Χριστοῦ. (...) Σήμερα ἀνανεωθεῖτε καί ἴσιο φρόνημα, νέο ἐγκαταστήστε στὶς καρδιές σας. (...) Δέν ἀξίζουμε τὴ φιλανθρωπία Σου, ἀλλὰ εἴμαστε πρόβατα τῆς Ἐκκλησίας Σου σπὴν ἴδια μάντρα μαζεμένοι. Αὐτὴν τὴν ἰκεσία σέ Σένα οἱ φτωχοὶ γιά τόν ἀμέτρητο λαὸ τῆς αἰχμαλωσίας προσφέρουμε σπὴν τριήμερη Ἀνάστασή Σου, κλῆρος καί λαός, νέοι καί νέες, γέροντες μέ νεώτερους, τὰ παιδιά μέ τίς μητέρες τους, κάθε ψυχὴ ὅσων πιστεύουν σέ Σένα. Αὐτούς ὄλους λύτρωσέ τους ἀπὸ τὴ φόβηρα πού σιμώνει, καί κάνε τους ἀξίους τῆς Βασιλείας Σου μέ τὴ χάρη καί τὴ φιλανθρωπία τοῦ Μονογενοῦς Σου Υἱοῦ καί κυριάρχου Θεοῦ καί Σωτῆρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, μαζί μέ τό Πανάγιο καί Ζωοποιό Του Πνεῦμα. Τώρα καί πάντα καί στούς αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν».³ •

1. Φώτης Κόντογλου, Ἀνέστη Χριστός - Ἡ δοκιμασία τοῦ λογικοῦ.

2. Ἁγίου Ἐπιφανίου Κύπρου, Λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν καί εἰς τὴν ἐν τῷ Ἅδην κατάβασιν τοῦ Κυρίου παραδόξως γενομένην.

Ίερατικές Συνάξεις: «Ὁ Σταυρικ

5η ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Ἡ 5η Γενική Ίερατική Σύναξη τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, γιά τό τρέχον Ίεραποστολικό ἔτος, πραγματοποιήθηκε (12/2) στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας. Στό πλαίσιο τοῦ γενικοῦ θέματος τῆς φεινῆς χρονιάς, πού εἶναι «Ἰησοῦς Χριστός, χθές καί σήμερα ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας», ἡ ἐν λόγω Σύναξη εἶχε τό ἐπιμέρους θέμα «Αὐτός ἐσταυρώθη ὑπέρ ἡμῶν».

Πρώτη ὁμιλήτρια ἦταν ἡ κ. **Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη**, Ἐπίκουρη Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., μέ θέμα «Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὡς ὁ κατ' ἐξοχίαν Ἄρχιερέυς: τό νόημα τῆς Σταυρικῆς Του θυσίας».

Εἰσαγωγικά, ἡ κ. Τσαλαμπούνη ἐπέσημανε ὅτι «στούς πρώτους χριστιανούς ἦταν γνωστό ὅτι ὁ σταυρικός θάνατος ἦταν ἕνας ἐπαίσχυντος καί ἀτιμωτικός θάνατος... Ὅμως, αὐτός ὁ τόσο ἐπαίσχυντος θάνατος τοῦ Ἰησοῦ εἶναι γιά τούς χριστιανούς δύναμη καί σοφία τοῦ Θεοῦ, κατά τήν ρήση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Α΄ Κορ 1, 24). Μέσα ἀπό τήν παραδοξότητα καί τήν φαινομενική ἀδυναμία τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἐγίναν ἀποδέκτες τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς ἀπολύτρωσης...».

Στή συνέχεια παρέθεσε τίς βασικές πτυχές τοῦ λόγου τοῦ Σταυροῦ στήν Κ.Δ., πού εἶναι: «(α) Ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Ἰησοῦ εἶναι μία πράξη αὐτοθυσίας καί αὐτοπροσφοράς, χάριν τῶν πολλῶν... (β) Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ ἔχει ἐξιλαστήριο χαρακτήρα... (γ) Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ ὡς λύτρον/ἀντίλυτρον... (δ) Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ ὡς καταλλαγή... (ε) Ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Ἰησοῦ παρά... (στ) Πρόκειται ὅμως γιά μία θυσία πολύ διαφορετική καί ἀνώτερη ἀπό τίς θυσίες τοῦ Ἰσραήλ. Μπορεῖ νά ὀδηγεῖ στήν καταλλαγή καί νά εἶναι σημεῖο τῆς διαθήκης μέ τόν Θεό, τελέστηκε ὅμως ἐφάπαξ καί δέν ὑπάρχει λόγος νά ἐπαναληφθεῖ, γιατί ἡ λύτρωση τοῦ κόσμου πού χάρισε εἶναι ὀριστική...».

Συμπερασματικά, ἡ κ. Τσαλαμπούνη παρατήρησε ὅτι «ἡ θυσία τοῦ Ἰησοῦ κατανοεῖται, γενικά, ὡς ἡ ἀπαρχή μιᾶς νέας διαθήκης κι ἐκπλήρωση του σχεδίου τῆς σωτηρίας καί εἶναι ἡ αἰτία τῆς καταλλαγῆς τῶν ἀνθρώπων μέ τόν Θεό. Σέ ἀντίθεση πρός τίς ἀνθρώπινες ἐξουσίες, ὁ Ἰησοῦς παρουσιάζεται ὡς ὁ εἰρηνικός ἀρχιερέας, ὁ ὁποῖος δέν ἀσκεῖ τυραννία καί βία, ἀλλά ἀντίθετα ὑπάκουα θυσιάζεται γιά λογαριασμό ὅλου τοῦ κόσμου. Μέ τήν εἰσοδό του στά ἅγια πού εἶναι ἡ οὐράνια Ἱερουσαλήμ, μέ τήν «ἐν σαρκί» θυσία του καί μέ τήν παρουσία του δίπλα στόν Θεό, ἡ ἀνθρωπότητα ἀποκτᾶ τόν δικό της μεσίτη καί πρόδρομο στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τό ἦθος του γίνεται ἦθος τῶν μελῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας καί ἡ καταλλαγή καί ἀπαλλαγῆ ἀπό κάθε σκιά ἁμαρτίας εἶναι ἡ αἰτία ἐλπίδας καί παρηγορίας, ἐμπνευση κι ὁδοδείκτης τῆς Ἐκκλησίας μέσα στά δεινά τῆς ἱστορίας καί τίς τρικυμίες τῶν κρίσεων».

Δεύτερος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Πρωτ. Βασίλειος Θερμός**, Ψυχίατρος παιδιῶν καί ἐφήβων, Ἐπίκουρος Καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλ/κῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μέ θέμα «Ἡ δύναμη τοῦ γεγονότος τοῦ Σταυροῦ στή ζωή μας: θυσιαστική ἀγάπη καί μίμηση Χριστοῦ».

Ὁ π. Βασίλειος παρουσίασε κάποιες πτυχές τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ, ὅπως τίς ἐζήσε ὁ Χριστός, πού συνθέτουν τή δύναμή του:

- Ὁ Χριστός ἔπαθε καί πέθανε στό Σταυρό ὦν ἐντελῶς ἀθῶος, ἄρα ὁ πιστός δικαιούται νά χρησιμοποιεῖ τήν ὀρολογία περί δικοῦ του σταυροῦ μόνο ὅταν ὁ ἴδιος εἶναι ἐντελῶς ἀμέτοχος καί χωρίς εὐθύνη γιά ὅ,τι του συμβαίνει...
- Ὁ Χριστός δέν ἐπέδιωσε νά ἀνέβει στόν Σταυρό, ἀλλά δέν τόν

ἀρνήθηκε... Τό νά ἐπιδιώκουμε ἀσύνητα τόν σταυρό μας δέ συνιστά τήν δύναμη τοῦ Σταυροῦ, ἀλλά μπορεῖ νά γίνει ἀπόδειξη ἀδυναμίας...

- Ὁ Χριστός διήλθε τόν χρόνο Του πάνω στό Σταυρό οὐσιαστικά μόνος... Καί ἐμεῖς βιώνουμε συχνά μοναξιά στίς δοκιμασίες μας γιά ποικίλους λόγους. Ἡ μοναξιά ἀποκτᾶ σταυρική ποιότητα, ὅμως ὅταν καί στόν βαθμό πού συναρτᾶται μέ τό ἀνιδιοτελές θυσιαστικό μας ἔργο...
- Ὁ Χριστός ὀλοκλήρωσε τή θυσιαστική Του διακονία κατά τό τρίμερο διάστημα τό ὁποῖο ἀκολούθησε τόν Σταυρό, κατεβαίνοντας στόν Ἄδη... Ὁ Κληρικός καλεῖται νά κατέβει στά σκοτεινά βάθη ὅπου βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος, προκειμένου νά τόν τραβήξει ἔξω...
- Ὁ Χριστός συγκώρησε, ἐπειδή νοιάζεται γιά τούς θύτες Του. Πρόκειται γιά τήν ἀνώτερη καί δυσκολότερη μορφή ἀγάπης. Ἀκολουθῶς, ὁ ὁμιλητής κατέγραψε τίς στάσεις ἀπέναντι στόν σταυρό πού συναντοῦμε στούς σημερινούς πιστούς:
- Τρόμος ἀπέναντι στόν σταυρό καί ἡ ἄρνησή του...
- Μαζοχιστική ἀναζήτηση τοῦ σταυροῦ...
- Ἀνάθεση τοῦ προσωπικοῦ σταυροῦ σέ ἄλλους ἢ συμπεριφορά πού προκαλεῖ σταυρό στούς ἄλλους...
- Ἄρση τοῦ σταυροῦ μέ γογγυσμό καί θυμό...
- Ἐθελοθηρσκεία, δηλ. συγκρητιστική ἀπόδοση στόν σταυρό ἰδιοτήτων πού δέν ἔχει...

Ὁ π. Βασίλειος ἐπέσημανε τήν ὀρθή σχέση μέ τόν Σταυρό, διασώζοντας ἀπόψεις τοῦ σπουδαίου Ρουμάνου Θεολόγου, μακαριστοῦ π. Δημητρίου Στανιλοάε: «Εἶναι φορές πού συνδέουμε τόσο στενά τόν Θεό μέ ἐκεῖνα πού μᾶς παρέχει, ὥστε τόν ταυτίζουμε μέ αὐτά καί ξεχνοῦμε ἐντελῶς τόν Θεό τόν ἴδιο. Καί τότε, ἂν αὐτός δέν ἐκδηλώνει πιά τό ἐνδιαφέρον Του γιά μᾶς μέσφ τῆς παροχῆς δώρων, μᾶς φαίνεται ὅτι μᾶς ἔχει ἐγκαταλείψει. Γιά τόν λόγο αὐτό ὁ σταυρός συχνά φαντάζει σάν σημάδι τῆς ἐγκαταλείψεώς μας ἀπό τόν Θεό. Ἀλλά καί αὐτό πού μπορεῖ, ἐπίσης, νά συμβεῖ εἶναι νά ἀποσύρει σ' ἀλήθεια ὁ Θεός τόν ἑαυτό Του ἀπό τά μάτια μας, γιά νά ἀποδείξει καί νά ἐνισχύσει τήν ἐπιμονή τῆς ἀγάπης μας πρός Αὐτόν. Ἀκόμα καί ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, πάνω στό Σταυρό εἶχε τό αἶσθημα τῆς πλήρους ἐγκαταλείψεώς Του ἀπό τόν Θεό. Ἀλλά, ἀκόμα, ὁ Κύριος δέν ἄφησε νά ἐξασθενήσει ἡ ἀγάπη του γιά τόν Θεό...».

Ὁ π. Βασίλειος κατέληξε ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἐκούσια ἀσκητική τοῦ Σταυροῦ ἔχει στόχο νά διασωθεῖ ἡ προσωπική ἀγαπητική μας σχέση μέ τόν Χριστό καί τούς ἀδελφούς του, ὥστε νά μὴν καλυφθοῦν, τελικά, κάτω ἀπό τά πλούσια δῶρα Του, τά ὁποῖα ἀπολαμβάνουμε στή ζωή μας. Αὐτό σημαίνει ὅτι κάθε ἄσκηση τοῦ Χριστιανοῦ (νηστεία, ἐγκράτεια κ.λπ.) στοχεύει στό νά γίνει ἰκανός νά ἀγαπᾷ ἀκόμη περισσότερο... Σέ αὐτά τά πλαίσια καί μέ αὐτές τίς προϋποθέσεις νοεῖται ἡ θυσιαστική ἀγάπη. Ὅσον ἀφορᾷ μέν τόν δικό μας σταυρό, τόν αἶρουμε μέ ἐμπιστοσύνη, προκειμένου νά γίνουμε ἰκανοί νά ἀγαπήσουμε πληρέστερα. Ἐνῶ, ὅσον ἀφορᾷ τόν σταυρό τῶν ἄλλων, συμπαραστεκόμαστε σέ αὐτούς ὡς Κυρηναιοί, ὄχι μόνο στήν ἄρση τοῦ Σταυροῦ τους, ἀλλά καί στήν ἀνεύρεση τοῦ νοήματός του».

6η ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Στίς 17/3 πραγματοποιήθηκε ἡ 6η Γενική Ίερατική Σύναξη, μέ γενικό θέμα «Ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευνόντων».

Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Πρωτ. Κωνσταντῖνος Παπαθανασίου**, Ἐ-

ός χαρακτήρας τής Ἱεροσύνης»

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ

φημέριος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Παλαιοῦ Φαλήρου, μέ θέμα «Ἁγίου Χριστοῦ ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν Βασιλεὺς: Ἀνάστασις, Ἀνάληψη, ἐκ δεξιῶν καθέδρα, Δευτέρα Παρουσία».

Ἁγίου ὁμιλητῆς ἀνέλυσε διεξοδικά τούς τρεῖς κορυφαίους σταθμούς τῆς ἀποστολῆς τοῦ Χριστοῦ, πού ἀφοροῦν σπὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνακεφαλαίωσε μέ τὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

Ἁγίου ἀναστημένους, ὁ ἀναληφθεὶς καὶ ἐκ δεξιῶν καθίσης τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ὁ ἐρχόμενος Χριστός, σηματοδοτοῦν τὴν ἑσχατολογικὴ προοπτικὴ τῆς ἱστορίας, τὸν ἐρχόμενο κόσμο τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ἓνα βαθμὸ ἐπιφέρουν ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητη ρῆση μέ τὴν ἱστορία «τοῦ κόσμου τούτου».

Τὰ κορυφαῖα γεγονότα (Ἀνάστασις, Ἀνάληψη, Δευτέρα Παρουσία) δέν μᾶς ὀδηγοῦν σέ μιά νοσταλγία γιὰ ἐπιστροφὴ σπὴν αὐθεντικότητα τοῦ παρελθόντος ἢ τῆς ἀρχέγονης ἐκκλησιαστικῆς παράδοσης... ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας ἐδράζεται σπὴ λειτουργία τῶν ἐσχάτων ἐντὸς τῆς ἱστορίας καὶ παράλληλα σπὴ μελλοντικὴ ἀναμονὴ τῶν «οὐπῶ», ἐκείνων πού δέν ἔχουν ἀκόμη πραγματοποιηθεῖ.

Ἁγίου ὡς ὁ σταυρός, ἔτσι καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, ἔχουν ὁμοίω λυτρωτικὸ χαρακτήρα, μέ ὄντολογικὲς διαστάσεις γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν σύμπαντα κόσμο. Εἰδικότερα, τὸ πάθος θεμελιώνει τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρία τοῦ κόσμου, ἡ ἀνάστασις τὴν ὀλοκληρώνει καὶ ἡ ὑψωση εἰσάγει, πλέον, τὸν ζωοποιηθέντα διὰ Χριστοῦ κόσμο σπὴν καινὴ πραγματικότητα, σπὴν ὄντως καινὴ ἐν οὐρανῷ ζωὴ. Ἁγίου δὲ ὑψωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται «τῆς ἀνθρωπότητος ὑψωσης».

Ἁγίου ἀνάληψη τοῦ Κυρίου σηματοδοτεῖ μιά νέα κατάστασις ζωῆς γιὰ τὸν ἐνανθρωπήσαντα Λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἁγίου Ἰησοῦς εἶναι ὁ ὑπέρτατος βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ κύριος τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ κόσμου... Στους οὐρανοὺς ὁ Χριστός ἀσκεῖ τὸ βασιλικὸ του ἀξίωμα, σέ συνδυασμὸ μέ τὸ προφητικὸ, κυβερνώντας τὴν Ἐκκλησία καὶ μεσιτεύοντας ὑπὲρ αὐτῆς στὸν οὐράνιο πατέρα του.

Τέλος, ἡ κορύφωσις τῆς βιβλικῆς ἑσχατολογίας ξεκινᾷ μέ τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ Λόγου. Τὸ ἑσχατο εἶναι ἤδη παρόν, καθὼς σπὴ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε τὴν πλήρη φανέρωσις τοῦ ἐσχάτου καὶ εἶναι πλέον δυνατὴ –μέσα στὸν χρόνο, ἀλλὰ ἐξ-ὡ ἀπὸ τούς περιορισμούς τοῦ χρόνου– ἡ βίωσις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἑσχατο συνίσταται σπὴ ἔργον πού ἐκπληρώθηκε πάνω στὸν σταυρὸ καὶ μέ τὴν ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, πού ἐκτυλίσσεται μέσα στὸν χρόνο δυναμικά «ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28:20). Μέ ἄλλα λόγια, τὰ ἑσχατα εἶναι, ταυτόχρονα, παρόντα καὶ ἀναμενόμενα, βιούμενα καὶ προσδοκώμενα.

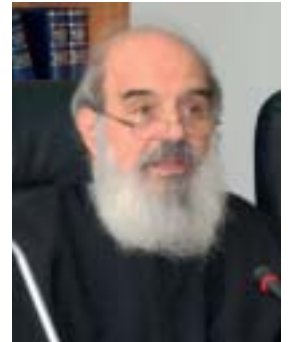
Δεύτερος ὁμιλητῆς ἦταν ὁ **Πρωτ. Βασίλειος Καλλιμακίανης**, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., μέ θέμα «Τὸ Μυστήριον τῆς κενώσεως τοῦ Λόγου καὶ ὁ κενωτικὸς χαρακτήρας τῆς Ἱεροσύνης».

Ἁγίου π. Βασίλειος ἐπεσήμανε τὸν κενωτικὸν χαρακτήρα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, παρατηρώντας ὅτι «ὁ Χριστός, ἂν καὶ ἦταν Θεός, τὰ ἀπαρνήθηκε ὅλα· ἀπεκδύθηκε τῆ θεϊκῆ δόξᾳ· ἔλαβε ὡς ἄνθρωπος μορφήν δούλου· ταπεινώθηκε καὶ σταυρώθηκε ἐκουσίως. Καὶ ὁ Θεός τὸν ἀνέβασε πολὺ ψηλά, χαρίζοντάς του τὸ «ὑπὲρ πάν ὄνομα». Τὴν ἐκούσια αὐτῆ πορεία τοῦ Χριστοῦ, τῆς κατὰβασις καὶ τῆς ἀνάβασις δηλαδὴ, καλοῦνται νά πορευθοῦν οἱ χριστιανοὶ ὅλων τῶν αἰῶνων. Ἁγίου ἰδιαίτερα, ὁμως, ἡ ὁδὸς αὐτῆ ἀφορᾷ τούς κληρικούς...».

Ἁγίου ἀκολουθῶν, ἀναφέρθηκε σπὴ κενωτικὸ παράδειγμα τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ἐπισημαίνοντας ὅτι «ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δέν θυσιάζει ἄλλους γιὰ νά ἀλλάξει ὁ κόσμος. Θυσιάζεται ὁ ἴδιος γιὰ τὴν μεταμόρφωσις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας...».

Ἁγίου ὁμιλητῆς ἔκανε ἰδιαίτερη ἀναφορὰ σπὴν θεολογία τοῦ Ἁγίου Σωφρονίου τοῦ Ἑσσεξ, ὁ ὁποῖος «ὡς θεολόγος τῆς ὑποστατικῆς ἀρχῆς, διατύπωσε τὴν θεωρία τῆς «ἀνεστραμμένης πυραμίδος». Σύμφωνα μέ αὐτὴν, σπὴ δομὴ τοῦ κόσμου παρατηρεῖται κάποια ἱεραρχικὴ τάξις. Ἁγίου ἄλλος εἶναι ἀνώτερος καὶ ἄλλος κατώτερος. Ἁγίου διάκρισις αὐτῆ δέν ἀναιρεῖ τὴν ἀνθρώπινη ἀξία ἀλλὰ συγκροτεῖ τὴν κοινωνικὴ ἁρμονία. Παρατηρώντας τὸν ψυχο-φυσικὸ ἀλλὰ καὶ τὸν πνευματικὸ κόσμο τῆς ἀνθρωπότητος μπορεῖ νά διαπιστώσει κάποιος τὴν ὑπαρξὴ τῆς πυραμίδος τῆς ἀνισότητος. Ἁγίου ὅσοι βρίσκονται σπὴν κορυφῆ τῆς πυραμίδος κατεξουσιάζουν καὶ συμπίεζουν ὅσους βρίσκονται σπὴν βάση τῆς. Ἁγίου ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ποθεῖ τὴν ἰσότητα... Ἁγίου ἀλλὰ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἐλευθερία δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει ἰσότητα. Πῶς μπορεῖ, λοιπόν, νά βρεθεῖ λύσις σπὴν ἀδιέξοδο;

Ἁγίου Ἐρόντας Σωφρόνιος προβάλλει τὸ πρόσωπον καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ. Ἁγίου Χριστός δέν ἀρνεῖται τὸ γεγονὸς τῆς ἀνισότητος, ἀλλὰ ἀνατρέπει τὴν πυραμίδα. Γίνεται ἡ κορυφῆ τῆς ἀνεστραμμένης πυραμίδος πού ἐπωμίζεται τὸ βάρος ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἔτσι ἐγκαθιστᾷ τὴν ἐσχάτη τελειότητα...»

Κατέληξε δὲ μέ τὴν προτροπή: «Οἱ πνευματικοὶ ποιμένες καλοῦνται νά μιμηθοῦν τὸν Χριστὸ καὶ τούς ἀποστόλους καὶ νά πορευθοῦν μέ διακονικὸ πνεῦμα πρὸς τὴν βάση τῆς ἀνεστραμμένης πυραμίδος, γιὰ νά σπκώσουν τὸ βάρος τῆς κακίας καὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Ἁγίου κίνησις αὐτῆ ἀποτελεῖ μέγιστη πράξις ἀγάπης καὶ προσφορᾶς σπὴν κοινωνία... Κοντολογίς, δέν πρέπει νά διαμαρτυροῦμαστε ὅταν οἱ ἄνθρωποι μᾶς τοποθετοῦν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Εἴμαστε σπὴν δρόμον τοῦ Χριστοῦ, ὅταν μποροῦμε νά λέμε: «Ἁγίου ἀφες αὐτοῖς, οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι».

Σπὴ τέλος καὶ τῶν δύο Συνάξεων ἐπακολούθησε συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων καὶ ἡ σύνοψη τῶν συμπερασμάτων ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην μᾶς **κ. Ἱγναπό**.

Διήμερο σεμινάριο πνευματικῶν

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΡΑΒΑΝΤΣΟΥ, ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ

Στίς 11 & 13/2 πραγματοποιήθηκε τό διήμερο σεμινάριο πνευματικῶν τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Πρόκειται γιά ἐπιμορφωτική πρωτοβουλία τῆς Μητροπόλεως μας, πού ἐδῶ καί χρόνια ἔχει γίνει θεσμός ὑψηλοῦ ἐπιστημονικοῦ καί θεολογικοῦ ἐπιπέδου. Ὁ σκοπός τοῦ ἐπίσιου σεμιναρίου εἶναι ἡ πολύπλευρη κατάρτιση ἐκείνων τῶν κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι, κατόπιν εὐλογίας τοῦ ἐπισκόπου, ἔχουν ἀναλάβει τό βαρύνον καί ὑπεύθυνο λειτουργήμα τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας, καθὼς καί τῆς πνευματικῆς καθοδήγησης τῶν πιστῶν. Ἐπίσης, στά ἐπίσια αὐτά σεμινάρια καλοῦνται ἀπό τόν ἐπίσκοπο καί ὅσοι κληρικοί εἶναι ὑποψήφιοι γιά τό ἐπίμοχθο αὐτό διακόνημα.

Τήν πρώτη ἡμέρα τοῦ σεμιναρίου (Τετάρτη 11 Φεβρουαρίου) ὁμιλητές ἦσαν ὁ Πρωτ. **Νικόλαος Δουληγέρης**, ἐφημέριος Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν, μέ θέμα «*Ἡ πνευματική καθοδήγηση σχετικά μέ τόν ἔρωτα καί τήν σεξουαλικότητα*». Πρόκειται γιά θέμα μονίμως ἐπίκαιρο γιά τήν ἀνθρώπινη ζωή, ἀνεξαρτήτως ἱστορικής περιόδου, ἀλλά καί ἰδιαίτερα λεπτό καί εὐαίσθητο. Ὁ ὁμιλητής παρουσίασε τούς σημαντικούς σταθμούς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς μέ βάση τήν ἡλικία: ἐφηβεία, νεότητα, προετοιμασία γιά γάμο, νεόνυμφοι, σχέσεις γονέων-παιδιῶν, μέση ἡλικία, προχωρημένη ἡλικία. Σέ κάθε ἓνα ἀπό τά στάδια αὐτά ἀνέλυσε τίς ἰδιαίτερες δυσκολίες πού προκύπτουν, καθὼς καί τά πιεστικά ψυχικά αἰτήματα τῆς ἀντίστοιχης περιόδου. Ἐπίσης περιέγραψε καί τούς ἀνάλογους προβληματισμούς τῶν σημαντικῶν αὐτῶν φάσεων τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Παραδείγματος χάριν, στή νεότητα ἓνα ἀπό τά κυριώτε-

ρα ζητήματα εἶναι ἐκεῖνο τῶν προγαμιαίων σχέσεων καί ἡ συνακόλουθη ἀνάγκη νά ἐξηγήσει ὁ πνευματικός στούς νέους τήν θεολογία περί ἐγκράτειας. Ἄλλο σημαντικό θέμα τοῦ σταδίου αὐτοῦ εἶναι ἡ μεγάλη αὐξηση τοῦ μέσου ὄρου ἡλικίας τοῦ γάμου. Αὐτή ἡ πραγματικότητα τῆς σύγχρονης ζωῆς κάνει τόν ἀγώνα τῆς ἐγκράτειας πολύ πῶ μακροχρόνιο καί δύσκολο σέ σύγκριση μέ παλαιότερες ἐποχές. Ἡ στήριξη καί καθοδήγηση τοῦ πνευματικοῦ γίνεται ἀκόμα πῶ οὐσιώδης.

Μέ τήν δημιουργία οἰκογένειας οἱ σύζυγοι ἔρχονται ἀντιμέτωποι μέ μία πρωτόγνωρη πραγματικότητα. Πῶς θά χειριστοῦν τά θέματα τῆς διαπαιδαγώγησης τῶν παιδιῶν, καθὼς σταδιακά προκύπτουν ἀναπόφευκτες διαφωνίες; Ἄλλος μέγας καί συνήθης κίνδυνος γιά τούς συζύγους εἶναι τό νά ἀπορροφηθοῦν τόσο πολύ ἀπό τά πιεστικά καθημερινά ζητήματα φροντίδας καί ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν, ὥστε νά παραμυθίσουν γιά μεγάλο διάστημα τήν καλλιέργεια τῆς μεταξύ τους σχέσης. Κάτι τέτοιο ἐγκυμονεῖ σοβαροῦς κινδύνους.

Γενικότερα, ὁ ὁμιλητής τόνισε τήν λεπτότητα τῶν χειρισμῶν καί τό ἀνοικτό πνεῦμα τῆς ἐξατομικευμένης ποιμαντικῆς πού ἀπαιτοῦνται ἀπό τόν πνευματικό γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ σπουδαίου θέματος τοῦ ἔρωτα καί τῶν διαφυλικῶν σχέσεων.

Ὁ δεύτερος ὁμιλητής τῆς πρώτης μέρας τοῦ σεμιναρίου ἦταν ὁ Πρωτ. **Βασίλειος Θερμός**, καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καί ψυχίατρος παιδιῶν καί ἐφήβων. Ὁ π. Βασίλειος εἶναι ὁ ὀργανωτής τῶν σεμιναρίων αὐτῶν. Τό θέμα τῆς εἰσηγήσεώς του ἦταν, «*Πόσο καλά γνωρίζουμε τόν ἐξομολογούμενο; Ἡ σημασία τοῦ ἱστορι-*

κου». Ο όμιλητής επικεντρώθηκε σέ μία ιδιαίτερη πλευρά τῆς ποιμαντικῆς ἐξατομίκευσης, τὴν μεθοδική προσέγγιση τοῦ ποιμαινόμενου καί τῆς προϊστορίας του. Ἡ προηγούμενη πορεία ζωῆς τοῦ κάθε ἀνθρώπου προσδιορίζει σέ πολύ μεγάλο βαθμό τὴν προσωπικότητα καί τὸν χαρακτήρα του. Γιά τὸν λόγο αὐτόν ἡ σταδιακή γνωριμία τοῦ πνευματικοῦ μέ τὴν πορεία ζωῆς τοῦ πιστοῦ ἔχει μεγάλη σημασία. Οἱ διαφορές μεταξύ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ιδιαίτερα πολύπλευρες. Διαφέρουν στὸν τρόπο καί ρυθμὸ ἀφήγησης, στίς προτεραιότητες, στὸ τί ἀναφέρουν στὸν πνευματικὸ καί τί παραλείπουν, στὰ κίνητρά τους (ιδιαίτερα σημαντικό) καί στίς παραστάσεις τους γιά τὸν κληρικό. Ἔτσι ἡ λήψη τοῦ ἱστορικοῦ μπορεῖ νά ἀποφέρει πολλοὺς καρποὺς στὴν προσπάθεια τοῦ ποιμένα νά προσαρμόσει ἐπιτυχῶς τὴν καθοδήγησή του στίς συγκεκριμένες ἀνάγκες τοῦ κάθε μέλους τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν δευτέρη ἡμέρα τοῦ σεμιναρίου ὁ πρῶτος όμιλητής ἦταν ὁ Αρχιμ. **Ἀθανάσιος Παραβάντος**, ἱεροκήρυκας τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Τὸ θέμα τῆς εἰσηγήσεώς του ἦταν «*Τί εἶναι ὁ Ἐαυτός καί γιατί εἶναι σημαντικός γιά τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση*». Ὁ π. Ἀθανάσιος ἐπικεντρώθηκε στὴν ἔννοια τοῦ Ἐαυτοῦ πού ἀναφέρεται στὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία διαμορφώνεται (ἀλλὰ καί μεταβάλλεται) σέ κάθε ἱστορική περίοδο. Περιέγραψε τρεῖς γενικοὺς τύπους πολιτισμοῦ, τὸν παραδοσιακό-ἀγροτικό, τὸν νεωτερικό καί τὸν μετανεωτερικό. Κάθε τύπος πολιτισμοῦ διαμόρφωσε ἕναν ιδιαίτερο τύπο Ἐαυτοῦ μέ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Ὁ παραδοσιακός-ἀγροτικός τύπος Ἐαυτοῦ εἶναι συλλογικός, μέ τὴν ἔννοια ὅτι ἐτεροκαθορίζεται ἀπὸ τὴν κοινότητα (χωριό, σόι, τοπικά ἥθη-ἔθιμα, ἐπαγγελματικὴ συντεχνία). Ἡ στάση τοῦ ἀγροτικοῦ Ἐαυτοῦ ἀπέναντι στὴν ἐν Χριστῷ ζωή εἶναι πολιτισμική καί ὄχι πνευματική: βιώνει τὴν Ὁρθοδοξία σάν προέκταση τῶν ἠθῶν καί ἐθίμων καί ὄχι ὡς ὑπαρξιακὴ μετοχή στὸ γεγονός τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ νεωτερικός Ἐαυτός εἶναι αὐτοσυνειδήτος. Θεμελιώδης ἀναζήτησή του εἶναι ἡ αὐτονομία του καί ὁ αὐτοκαθορισμός. Χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἔντονο ὀρθολογισμό, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐπιτρέπει νά ἀποφεύγει τίς προλήψεις καί δειδιδαιμονίες, συγχρόνως ὅμως δυσκολεύεται ἔντονα νά βιώσει τὸ ὅτι ἡ ἐν Χριστῷ ζωή δέν εἶναι ζήτημα λογικῶν ἐπιχειρημάτων ὅσο θεϊκῆς

ἀποκάλυψης καί προσωπικῆς σχέσης μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπου.

Τέλος, ὁ μετανεωτερικός Ἐαυτός εἶναι διασπασμένος. Ἡ καθημερινὴ ζωή του ἐπηρεάζεται βαθιά ἀπὸ τὴν ἠλεκτρονικὴ εἰκόνα τοῦ διαδικτύου καί τῆς τηλεόρασης, ἀπὸ τοὺς πολλὰπλοὺς καί εὐμετάβλητους κοινωνικοὺς ρόλους καί ἀπὸ τὴν ἐν γένει ρευστότητα τῆς σύγχρονης ζωῆς. Τὴν πνευματικὴ ζωή τὴν ἀντιλαμβάνεται σάν ἐπιδίωξη γαλήνης καί εὐφορίας καί ὄχι σάν ἔνωση Θεοῦ καί ἀνθρώπου. Ὁ στόχος του δηλαδή εἶναι ἀνθρωποκεντρικός καί ὄχι χριστοκεντρικός.

Ὁ τελευταῖος όμιλητής τοῦ φετινοῦ σεμιναρίου ἦταν ὁ συστημικός ψυχοθεραπευτής **Γιώργος Κίσοας**. Τὸ θέμα τῆς εἰσηγήσεώς του ἦταν «*Ἡ δυναμικὴ τῶν οἰκογενειακῶν σχέσεων καί ἡ ἀσυνείδητη πλευρά τους*». Ὁ όμιλητής ἀνέλυσε τίς ἐνδοοικογενειακῆς σχέσεις ὡς ἕνα ψυχολογικὸ σύστημα διαπροσωπικῆς ἀλληλεπίδρασης. Παρουσίασε τοὺς τρόπους μέ τοὺς ὁποῖους ἐξελίσσεται διαρκῶς ἡ ἰσορροπία τοῦ οἰκογενειακοῦ συστήματος, καθὼς καί τίς ἐπανορθωτικῆς κινήσεις μέ τίς ὁποῖες ἀποκαθιστᾶ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία του ὅταν αὐτὴ διαταράσσεται. Τόνισε τὴν ἀξία τῆς ἄμεσης καί εἰλικρινοῦς ἐπικοινωνίας καί τὸν κίνδυνο τῆς τριγωνοποίησης, δηλαδή τῆς ἀνάθεσης σέ τρίτο πρόσωπο νά ρυθμίζει τὴν ἐπικοινωνία αὐτή: π.χ. ὅταν οἱ δύο σύζυγοι, ἐπειδὴ δυσκολεύονται νά συζητήσουν γόνιμα καί ἀπευθείας μεταξύ τους, χρησιμοποιοῦν ψυχολογικά ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιά τους γιά νά στέλνουν μηνύματα στὸν ἄλλο ἢ γιά νά δημιουργήσουν «συμμαχίες». Ἀνέφερε ὅτι σέ κάθε γαμήλια ἔνωση δέν παντρεύονται μόνον οἱ δύο σύζυγοι, ἀλλὰ ψυχολογικά «σύν-παντρεύονται» καί οἱ γονεῖς τῆς κάθε πλευρᾶς μέσῳ τῆς ἰσχυρότατης παρουσίας τους στὸν ἐσωτερικὸ κόσμο τῶν παιδιῶν τους.

Τὸ σεμινάριο ὀλοκληρώθηκε μέ τὴν σύνοψη τῶν πορισμάτων ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπό μας κ. Ἰγνάτιο. Τόνιστηκε ὅτι οἱ πνευματικοὶ δέν πρόκειται φυσικά νά ἀνταλλάξουν ρόλους μέ τοὺς ψυχολόγους καί ψυχιάτρους, ἀλλὰ καί ὅτι ἡ ἐνημέρωσή τους γιά τίς σύγχρονες ἐπιστημονικῆς διαπιστώσεις εἶναι σημαντική. Ἐπέστησε δέ τὴν προσοχή τῶν συνέδρων στὸ ὅτι οἱ πιστοὶ πρέπει νά φεύγουν παρηγορημένοι καί ἐνθαρρυσμένοι ἀπὸ τὸ ἐξομολογητήριο καί ὅτι ὁ ρόλος τοῦ κληρικοῦ εἶναι πάντοτε ἐνωτικός καί θετικός, ὄχι ἐλεγκτικός καί τιμωρητικός. •

Βιβλιοπαρουσίαση

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΗ ΜΑ ΘΕΛΕΙ ΚΟΠΟ

Δρόμοι γιά τὴν σύγχρονη οἰκογένεια

Πρωτοπρεσβυτέρου Θεμιστοκλῆ Μουρτζανοῦ

Προαιώνιος θεσμός ἡ οἰκογένεια. Καί στὸ πέρασμα τῶν γενεῶν προσλαμβάνει, σέ πολλὰ του σημεῖα, τὸ στίγμα τῆς συγκεκριμένης γενιᾶς. Οἱ σχετικοὶ μελετητές ἀποτυπώνουν στίς διατυπώσεις τους συμπεράσματα πού δείχνουν ὅτι ὑπάρχουν μέσα στὴν οἰκογενειακὴ ζωή στοιχεῖα πού δέν ἀλλάζουν, ἀλλὰ καί ἄλλα πού παρακολουθοῦν τὴν πορεία μιᾶς συγκεκριμένης ἐποχῆς.

Ὁ π. Μουρτζανός, οἰκογενειάρχης, καί μάλιστα πολύτεκνος ὁ ἴδιος, ἀναλύει τὰ σημαντικότερα θέματα τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς ὡς σύζυγος, ὡς πατέρας, ὡς Κληρικός. Κατορθώνει στὸ πόνημά του «Ἡ ἀγάπη εἶναι ἀπλή, μὰ θέλει κόπο» νά προσφέρει στὸν ἀναγνώστη μιὰ

φιλικὴ συμπαράσταση στὸν ἀγῶνα του νά γίνει ἕνα πετυχημένο οἰκογενειακὸ μέλος. Καί ὡς βασικό, καί κύριο, συτλοβάτη τοποθετεῖ τὴν ἔννοια τῆς ἀγάπης. Μιά ἔννοια, πού μαζί μέ τὴν θυσία, «κόπος» τὴν ὀνομάζει στὸν τίτλο τοῦ βιβλίου του, ἀποτελεῖ τὴν πεμπτοσύνη τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου.

Ὅσα καί νά ξέρει κανεῖς, ὅσα καί νά ἔχει διαβάσει γιά θέματα οἰκογένειας, φυλλομετρώντας τὸ βιβλίο τοῦ π. Θεμιστοκλῆ ἀνακαλύπτει πράγματα πού τὸν κάνουν νά συνειδητοποιεῖ πόσο δρόμο χρειάζεται ἀκόμη νά κάνει, γιά νά πεῖ στὸν ἑαυτό του: «εἶμαι σέ καλὸ σημεῖο». Καί μεγαλύτερη ἱκανοποίηση ἀπ' αὐτὴ ἀσφαλῶς δέν ὑπάρχει...

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΞΕΝΑΚΗΣ

Τὸ βιβλίο κυκλοφορεῖ ἀπὸ τίς ἐκδόσεις «ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ», σέ ὅλα τὰ χριστιανικὰ βιβλιοπωλεῖα καί στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος «ΛΥΧΝΟΣ».

«Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καί Νόμοι τῆς Πολιτείας»

ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στίς 13, 14 καί 15/2 στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας ἔλαβε χώρα, μέ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία, τό Συνέδριο μέ θέμα «Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καί Νόμοι τῆς Πολιτείας», πού διοργάνωσαν ἡ Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου, σέ συνεργασία μέ τή νεοσυσταθεῖσα Ἑταιρεία Ἐκκλησιαστικοῦ καί Κανονικοῦ Δικαίου, μέ τή συμμετοχή τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Βόλου καί τήν ὑποστήριξη τῶν Νομικῶν Ἐκδόσεων Σάκκουλα Α.Ε.

Τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου προήδρευσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος ἀπό τήν πρώτη στιγμή τό περιέβαλε μέ ἐξαιρετική θερμότητα καί γενναιοδωρία.

Ἡ Ἑταιρεία Ἐκκλησιαστικοῦ καί Κανονικοῦ Δικαίου συστήθηκε τό 2014, μέ πρωτοβουλία τοῦ Καθηγητῆ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν κ. Ἰωάννη Μ. Κονιδάρη, μέ σκοπό, μεταξύ ἄλλων, τήν προώθηση καί τό συντονισμό τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας στό χῶρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καί Κανονικοῦ Δικαίου. Ὑλοποιώντας τό σκοπό τῆς σύστασής της, ἡ Ἑταιρεία ἀνέλαβε τήν πρωτοβουλία τοῦ πρώτου αὐτοῦ Συνεδρίου της, κατά τή διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὁποῖου δόθηκε ἡ δυνατότητα νά προβληθοῦν, μέ σειρά εἰσηγήσεων καί παρεμβάσεων, ὅλα τά πεδία στά ὁποῖα διαπλέκεται τό Κανονικό καί τό Πολιτειακό Δίκαιο.

Ἐκκλησία καί Πολιτεία ἔχουν, ὅπως εἶναι γενικῶς γνωστό, πρωτογε-

νή κανονιστική ἐξουσία. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἔχουν, καί οἱ δύο θεσμοί, τήν ἰκανότητα πρωτογενῶς νά θεσπίζουν κανόνες γιά τήν ἐπιτέλεση τοῦ ἔργου τους. Ἡ διαφορά ἔγκειται στό γεγονός ὅτι οἱ Νόμοι, μέ τήν εὐρύτατη ἔννοια τοῦ ὄρου, πού θεσπίζει ἡ Πολιτεία, δεσμεύουν ὅλους τούς κοινωνούς, ἐνῶ, ἀντιθέτως, οἱ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας δεσμεύουν μόνο τά μέλη της, τούς πιστούς της.

Στή χώρα μας, ὡς ἐκ τοῦ κρατοῦντος σέ αὐτήν συστήματος σχέσεων Κράτους καί Ἐκκλησίας, συχνά Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καί Νόμοι τῆς Πολιτείας συγκρούονται. Στίς περιπτώσεις αὐτές τίθεται ζήτημα ἄρσεως τῆς συγκρούσεως καί ἑναρμονίσεως τῆς νομιμότητας μέ τήν «κανονικότητα», τή συμφωνία δηλ. μέ τούς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας.

Τό μείζον αὐτό θέμα ἀπασχόλησε τό Συνέδριο, στό ὁποῖο εἰδικοί ἐπιστήμονες τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καί τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, νομικοί καί θεολόγοι, ἐξέτασαν σειρά ἐπιμέρους θεματικῶν. Συγκεκριμένα, σέ ἀντίστοιχες συνεδρίες συζητήθηκαν τά ἀκόλουθα θέματα: Ἀτομικά δικαιώματα καί ἐσωτερικό δίκαιο τῆς Ἐκκλησίας (Ἀχιλλεὺς Αἰμιλιανίδης, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου, Πρόεδρος Τμήματος Νομικῆς Πανεπιστημίου Λευκωσίας / Κύπρος, Θεόδωρος Παπαγεωργίου, Δικηγόρος - LL.M. - Εἰδικός Νομικός Σύμβουλος Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Νικόλαος Μαγγιώρος, Ἐπίκ. Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ, π. Βασίλειος Τρομπούκης, Διδάκτωρ Νομικῆς - Master Θεολογίας, Διδάσκων Ἀνωτ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν), Οἱ Ἐπίσκοποι στή δίνη νομιμότητας καί κανονικότητας (Βασίλειος Μάρκος, Διδάκτωρ Νομικῆς-Δικηγόρος, Δημήτριος Νικολακάκης, Διδάκτωρ Νομικῆς - Δικηγόρος - Ἐπίκ. Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ, Ἰωάννης Καστανάς, Δικηγόρος - LL.M.),

Ἐκκλησιαστικά δικαστήρια - πειθαρχικά συμβούλια (Ἀναστάσιος Κ. Βαβουσκός, Διδάκτωρ Νομικῆς - Δικηγόρος, Ζωή Καραμήτρου - Σταθοπούλου, Διδάκτωρ Νομικῆς - Εἰδική Ἐπιστήμων στόν «Συνήγορο τοῦ Πολίτη», Ἀρχιμ. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί Ὁρθόδοξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀγ. Σεργίου Παρισίων, Φίλιππος Τακόπουλος, Ἐκπαιδευτικός - ὑπ. Διδάκτωρ Κανονικοῦ Δικαίου), Πολιτικός γάμος καί σύμφωνο συμβίωσης (Γεώργιος Ἰατροῦ, Διδάκτωρ Νομικῆς - Δικηγόρος, Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου - Διδάσκων στό Ἑλληνικό Ἀνοικτό Πανεπιστήμιο, Ἀλέξανδρος Μαντζοῦτσος, Διδάκτωρ Νομικῆς - Δικηγόρος, Χρύσα Χρυσάγη, Δικηγόρος - ὑποψήφια Διδάκτωρ Νομικῆς), Ἐκκλησιαστική κήδευση καί ταφή ἢ καύση (Γεώργιος Ἰ. Ἀνδρουτσόπουλος, Λέκτορας Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν - Δικηγόρος, π. Χρῆστος Χαχαμίδης, Δρ. Θεολογίας - Κληρικός Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, Μέλος Δ.Σ. Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου, Ἐμμανουήλ Ἀνδρουλακάκης, Δικηγόρος - LL.M. - Νομικός Σύμβουλος Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, Λεωνίδας Κασιρίδας, Σχολικός Σύμβουλος Νομικῶν καί Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν - LL.M.) Κληρονομική διαδοχή μοναχῶν καί ἱερομοναχῶν (Μιχαήλ Βασιλικός, Δικηγόρος - LL.M. - Νομικός Σύμβουλος Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος- Ταμίας Δικηγορικοῦ Συλλόγου Βόλου, Ἀθανάσιος Κόντης, Διδάκτωρ Νομικῆς - Δικηγόρος).

Κατά τή διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, μέ ἀφορμή τίς εἰσηγήσεις καί παρεμβάσεις, δόθηκε ἡ δυνατότητα τῆς ἀνάπτυξης ζωηροῦ καί ἐξαιρετικά ἐνδιαφέροντος διαλόγου, ἀναδεικνύοντας τή δυναμική τόσο τοῦ κανονικοῦ ὅσο καί τοῦ πολιτειακοῦ δικαίου. Παράλληλα, δόθηκε ἡ ἐυκαιρία στούς συμμετέχοντες καί παρισταμένους, νά ἐξοικειωθοῦν μέ μία σειρά ζητημάτων, ἡ ἀντιμετώπιση τῶν ὁποίων δέν ἀφορᾷ στόν κλειστό κύκλο τῆς ἐπιστήμης ἀλλά ἀγγίζει τήν καθημερινότητα ὅλων.

Τήν Κυριακή 15/2, τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, λάμπρυνε ἡ ἀνακήρυξη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου ὡς πρώτου Ἐπιτιμου Μέλους τῆς Ἑταιρείας, μέ ἐπίδοση σχετικῆς ἀναμνηστικῆς πλακέτας κατά τό πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νεκταρίου Νεῆας Ἰωνίας.

Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε΄: Προδότης ἢ "Άγιος καὶ Μάρτυς;"

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ

Ὁ ἄ γυρίσουμε τό ρολόι τῆς ἱστορίας πίσω. «Ἡ 27η Ἀπριλί-
ου 1871 βρῆκε τοὺς Ἀθηναίους ἐπί ποδός... Στίς ἔξι τό πρῶτο
ὁ Ὑπουργός τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀθανάσιος Πετμεζᾶς
ξεκίνησε γιά τόν Πειραιά καί ἐκεῖ, περιστοιχισμένος ἀπό Ἀρχιε-
ρεῖς καί ἀνωτάτους ἀξιωματικούς, ἐπιβίβαστηκε σέ ἕνα ἀκάτιο γιά
νά πάει νά παραλάβει τό λείψανο τοῦ Πατριάρχου ἀπό τό θωρηκτό
«Βασιλεὺς Γεώργιος»...

... Ἀπό τή ρωσική ναυαρχίδα μία κανονιά ἀναγγέλλει πῶς τό
λείψανο κατεβιβάσθη στή μεγάλη ἄκατο τοῦ «Γεωργίου»... Ὁρθοί
στήν ἄκατο, ὁ Κυβερνήτης
καί ὁ Ὑπουργός, ἀσκεπεῖς.
Ἡ μεγάλη ἐθνική σημαία κυ-
ματίζει πάνω ἀπ τά κεφάλια
τῶν Μητροπολιτῶν, πού, μέ
τήν Ἀρχιερατική στολή καί
μιτροφόροι, στέκουν ψάλλο-
ντας ἀναστάσιμα τροπάρια...
Κόσμος ὀλόγυρα, πλῆθος
κόσμου πού, μόλις βλέπει
τήν ἄκατο νά πλησιάζει, ἀπο-
καλύπτεται καί κάνει τό
σταυρό του. Οἱ παρατεταγμέ-
νοι στρατιῶτες παρουσιάζουν
ὄπλα. Ἡ λάρνακα ἀπο-
τίθεται στήν ξηρά. Ὁλόκληρη
ἡ πόλη τή συνοδεύει μέ-
χρι τό σταθμό τοῦ σιδηρο-
δρόμου καί τό εἰδικό βαγόνι
πού τῆς ἔχει ἐτοιμασεῖ.

Στήν Ἀθήνα περιμένει ὁ
Μητροπολίτης, ἡ Ἱερά Σύνο-
δος, οἱ Βουλευτές, οἱ Ὑπουργοί, οἱ Στρατηγοί. Ἱερεῖς καί Ἀξι-
ωματικοί σπκάνουν τή λάρνακα, τή βάζουν σέ φορεῖο καί τό σέρ-
νουν τέσσερα ἄλογα σκεπασμένα μέ ἄσπρα καί περιχρυσά ὑφά-
σματα... Ἡ πομπή ξεκινᾷ. Μία κανονιά σηματοθεῖ τό κάθε λεπτό...
Στρατός ἀκολουθεῖ, τά ἐξαπτερύγχα ὄλων τῶν Ναῶν τῆς Ἀθήνας,
οἱ μαθητές τῆς Ριζαρείου, οἱ Ἡγούμενοι τῶν Μοναστηριῶν, οἱ
Ἐκκλησιαστικοί μουσικοί ὄλων τῶν Ναῶν, δεκαοκτώ Ἱερεῖς κα-
τά στοίχους, οἱ Διάκονοι ὄλων τῶν παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων.
Τέλος, δύο Ἀρχιμανδριτές, πού σπκάνουν δίσκο ἀσημένιο μέ τά
ἐμβλήματα τοῦ Πατριάρχου - τή μήτρα καί τό ἐπιτραχήλιο...

Πίσω ἀπό τό φέριτρο βαδίζει ὁ νέος τῶν εικοσιεφτά χρονῶν
πού βασιλεύει στήν Ἑλλάδα, καί δεξιά του, σοβαρή γαλανομάτα,
ἡ Βασίλισσα. Ἀπό τή μία ἔχουν τό Ὑπουργικό Συμβούλιο, ἀπό
τήν ἄλλη τό Προεδρεῖο καί τοὺς ἀξιωματούχους τῆς Βουλῆς...

Τό πλῆθος εἶναι ἀφάνταστο. Μοναχά οἱ κατάκοιτοι ἄρρωστοι
δέν ἔχουν ἔρθει. Τά σπίτια ἀπ ὅπου περνᾷ ἡ πομπή εἶναι σημαιο-
στολισμένα. Τά μπαλκόνια καί τά παράθυρά τους ξεχειλίζουν...
στίς πλατεῖες καί στοὺς δρόμους ὁ κόσμος περιμένει τήν πομπή...
μία ἀγαλλίαση διατρέχει τό πλῆθος. Πενήντα χρόνια! Πενήντα!
Εὐλογημένο τό ὄνομα τοῦ Κυρίου...»¹.

Ἀλήθεια, ἂν ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε΄ ἦταν προδότης,
ὅπως ἰσχυρίζονται κάποιοι νεοφανεῖς, πολύξεροι «ιστορικοί», οἱ
ἐλευθεροὶ Ἕλληνες, ἀπό τόν Βασιλιά, τήν Ἐκκλησία, μέχρι καί
τόν τελευταῖο πολίτη, θά ἐπεφύλασσαν τέτοια ἐκπληκτική καί ἀνε-
πανάληπτη ὑποδοχή στό μαρτυρικό σκῆνωμά του, πενήντα μόλις
χρόνια μετά τή θυσία του καί τήν ὑποτιθέμενη προδοσία του; Οἱ
Ἕλληνες, στή διάρκεια τῆς ἱστορίας τους, εἶναι γνωστό πῶς ἀντι-
μετώπισαν τοὺς προδότες. Σίγουρα ὄχι μέ παιάνες καί παλλαϊκές
ὑποδοχές, ἀλλά μέ καταφρόνια καί θάνατο.

Μά, θά ρωτήσῃ κανεῖς, ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης ἀφόρισε τόν

Σοῦτσο καί τόν Ὑψηλάντη, μέ ἀφορισμό πού διαβάστηκε στόν
Πατριαρχικό Ναό τῆς ΚΠόλεως τήν Κυριακή 13 Μαΐου 1821 καί
ὑπεγράφη ἀπό ὄλους τοὺς Συνοδικούς πάνω στήν Ἀγία Τράπεζα,
πῶς εἶναι δυνατόν νά μή μιλάμε γιά προδοσία; «Ἡ Μ. Ἐκκλησία
ἔλαβε μία ἐπείγουσα, αὐστηρά καί γεμάτη ἀπειλές ἐντολή γιά ἐκτέ-
λεση σχεδόν ἀμέσως. Τί μπορούσε νά κάμῃ. Λύσεις δύο, ἄρνησις
ἢ ἐκτέλεσις. Ἄν ἡ Μ. Ἐκκλησία ἔκανε τόν ἀνδρειωμένο, ἐνίωθε
αὐστηρά δύναμη ἀντιστάσεως, δέν ἐλογάριαζε οὔτε τίς ἐκ τοῦ
Προνομίου σαφεῖς ὑποχρεώσεις της, οὔτε τίς ἀπειλές τῆς Ὑψηλῆς

Πύλης, τί θά ἐγίνετο; Εἶναι
ἀπλό. Ὁ ἀγριεμένος Μου-
ράτ Β΄ θά ἔδινε ἕνα νεῦμα
στόν ἀναμένοντα τουρκικόν
ὄχλο καί θ' ἀκολουθοῦσε
γενική σφαγή. Ἡ ἀμέσως
ἐπόμενη διαταγή θά ἦταν
πρός γενιτσάρους, νά ἐξορ-
μήσουν κατὰ τῶν Πατριαρ-
χείων, νά σύρουν στοὺς
δρόμους τοὺς Συνοδικούς,
μέ τόν Πατριάρχη καί ὄλον
τόν κληρο. Νέο ρεμπελιό, τό
χειρότερο ἀπό κάθε προ-
γούμενο καί ἐξόντωσις τοῦ
Ἑλληνικοῦ στοιχείου Κπό-
λεως, ὥσπου νά ἔλθῃ ἡ σει-
ρά τῶν ἐπαρχιῶν. Καί ζήτη-
μα θά ἦταν πλέον, ἂν θά
ἐτολμοῦσαν νά ξεσηκωθοῦν
στ ἄλλα μέρη τῆς χώρας,
ιδίως στήν ἐτοιμῆ γιά ἔκρη-

ξη Πελοπόννησο, στήν Στερεά καί ὠρισμένα νησιά... Σωστά, λοι-
πόν, ἐπεκράτησε ἡ σύνεσις. Καί μέ τήν κεκτημένη πείρα ἐπρωτι-
μήθη ἡ ὁδός τῆς ὑποκριτικῆς ὑποταγῆς, νά θωπεύσουν τό ἀγρι-
μένο θηρίο, ἀφοῦ δέ μπορούσαν νά τό δαμάσουν μέ κανένα τρό-
πο. Ἄν δέν ἐπειθαρχοῦσε ἡ Μ. Ἐκκλησία, θά ὁμολογοῦσε τήν
ἐνοχή της, θά ἔδινε σοβαρό ἔρεισμα στήν Τουρκική Κυβέρνηση ν
ἀναστατώσει τόν τόπο. Καί ποῖος θά ἔστεκε ὀρθῶς νά κλαύσει ἐπί
τῶν ἐρειπίων καί τῶν Ποταμῶν Βαβυλῶνος;»².

Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἔπραξε αὐτό πού ἔπρεπε. Ἡ ἐνέργειά της ἔγι-
νε πιστευτή ἀπό τόν Σουλτάνο καί δέν προχώρησε στά ἀποφασι-
σμένα ὀλοκληρωτικά μέτρα. Δέν ἔβλαψε δέ τήν ἐπανάσταση. Ὅ-
ταν, ἐντός ὀλίγου, ἔγινε αὐτή πραγματικότητα καί ἐπεφταν κεφά-
λια ἤρθε καί ἡ σειρά τῆς Ἐκκλησίας νά πληρώσει. Ὁ Σουλτάνος
ἔπαυσε νά τήν πιστεύει πλέον καί ἀντιλήφθηκε ὅτι, εἴτε πολιτεύ-
τηκε μέ εἰλικρίνεια, εἴτε ἔπαιξε πολιτικό παιχνίδι, ὅπερ καί ἐγένε-
το, ἦταν ἀντίπαλος τῆς αὐτοκρατορίας καί τήν βάρυναν μεγάλες
εὐθύνες γιά τήν ἐξέγερση τῶν ραγιάδων. Ἐπομένως, ἦταν καιρός
νά πληρώσει καί ἡ Ἐκκλησία. Κορυφαῖο θῦμα ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρ-
χος, ὁ ὁποῖος κρεμάστηκε στίς 10 Ἀπριλίου 1821, στήν κλειστή,
ἔκτοτε πύλη τοῦ Πατριαρχείου, γιά νά θυμίζει στοὺς μεταγενεστέ-
ρους ὅτι ὀρθῶς στή συνείδηση τῶν Ἑλλήνων ἀναδείχθηκε Μάρ-
τυρας τοῦ ἔθνους καί Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἱστορική ἀλήθεια εἶναι ἀπλή, ὅταν κανεῖς τήν ἀντιμετωπίζει
κατάματα, μέ ταπείνωση καί εὐγνωμοσύνη καί δέν τήν ἀντικρίζει
μέ τίς ἰδεολογικές του παρωπίδες, ὑπάκουος συγκυριακῶν, ἐπικίν-
δων καί ἀνιστόρητων σκοπιμοτήτων. ●

1. Ἀθηνᾶ Κακούρη, «Ὁ χαρταετός», σελ. 169.

2. (†) Χριστόδουλος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν & Πάσης Ἑλλάδος, «Ὁ Ἐθνάρχης τῆς
ὀδύνης, Γρηγόριος ὁ Ε΄», σελ. 594.

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

ΛΑΜΠΡΗ Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Με τήν δέουσα λαμπρότητα και ιεροπρέπεια εορτάστηκε ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας στό Βόλο. Ἐπίκεντρο τοῦ ἑορτασμοῦ ἦταν ὁ Μητροπολιτικός Ἱερός Ναός Ἁγίου Νικολάου, ὅπου τῆς πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας προεξῆρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, παρουσία πλήθους πιστῶν. Στό κήρυγμά του ὁ Σεβασμιώτατος σημείωσε, μεταξύ ἄλλων, ὅτι μέλημα τῆς Ἐκκλησίας, στίς μέρες μας, εἶναι «νά συγκρατήσει τήν ἐνόπτια καί τί συνοχή της». Ἀναφέρθηκε στό ὄραμα τῆς συγκλήσεως τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων, καθῶς ἐπίσης καί τήν προσωπική ἐμπειρία του ἀπό τί συμμετοχή στίς προπαρασκευαστικές ἐπιτροπές προετοιμασίας τῶν κειμένων τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου. Τέλος, ἀνέφερε μέ σαφήνεια ὅτι: «Κανείς Ἐπίσκοπος τῆς Ὁρθοδοξίας, κανείς θεολόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κανείς υπεύθυνος δέ θά προδώσει ποτέ τήν Ὁρθοδοξία. Ἴσα ἴσα, ὄλοι ἀγωνιζόμαστε, μέ κόπο καί πόνο, νά φέρουμε τήν μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας στό σύγχρονο κόσμο», ἐνῶ ἔκανε ἰδιαίτερη ἀναφορά στό πρόσωπο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, γιά τόν τεράστιο ἀγῶνα πού κάνει, κάτω ἀπό πολύ δύσκολες συνθήκες, γιά τήν ἐνόπτια καί τήν πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας στό σήμερα. Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε σέ ἀναγνώστη τόν Παγκράτιο Σαρίδη, μαθητή τῆς Ἀ΄ Λυκείου, ἐνῶ πρό τῆς ἀπολύσεως, ἀπένευσε τό ὄφικιο τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου στόν π. Μιχαήλ Τσουτσα, ἐφημέριο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων στόν περίβολο τοῦ Ναοῦ, κάτω ἀπό χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες καί τούς ἦχους τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Βόλου.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ ΑΓΑΠΗΣ 2014

Μεγάλη ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν ἐθελοντριῶν πού συμμετεῖχαν στόν Ἔρανο τῆς Ἀγάπης 2014 πραγματοποιήθηκε (10/2), στό ξενοδοχεῖο ΧΕΝΙΑ Βόλου. Κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος προέβη στόν ἀπολογισμό τοῦ Ἐράνου Ἀγάπης, πού διενεργήθηκε στίς ἐνορίες καί στά Μοναστήρια τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, τήν περίοδο τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 2014. Σύμφωνα μέ τά μέχρι τώρα στοιχεία, τό προϊόν τοῦ Ἐράνου ἔφθασε περίπου στό ποσό τῶν 80.000

εὐρώ. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπευθυνόμενος στοὺς παρευρισκομένους, χαρακτήρισε «τονωτική ἔνεση» τό χρηματικό ποσό τοῦ Ἐράνου Ἀγάπης, γιά τίς ἐπίσης ἀνάγκες τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεως. Ἐπλεξε τό ἐγκώμιο τῶν ἐθελοντριῶν

τριῶν γυναικῶν, πού συμμετεῖχαν στόν Ἔρανο τῆς Ἀγάπης, παρά τό δυσμενές κλίμα καί τίς δυσκολίες πού ἐγείρει ἡ μεγάλη οἰκονομική κρίσις. Τέλος, κάλεσε τοὺς Κληρικούς καί τά λαϊκά στελέχη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, νά συνεχίσουν, μέ τήν ἴδια ἐνόπτια καί τόν ἴδιο καί μεγαλύτερο ζῆλο, τό ἔργο τῆς ἀγάπης γιά τόν κάθε ἄνθρωπο. Τήν ἐκδήλωση πλαισίωσε μέ καλλιτεχνικό πρόγραμμα ἡ Χορωδία τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν Βόλου «Ἁγιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης», σέ συνεργασία μέ τήν ὀρχήστρα παραδοσιακῆς μουσικῆς «Ρυθμός», ὑπό τί δ/νση τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Δημητρίου Χατζηγεωργίου, καθηγητοῦ Βυζ. Μουσικῆς.

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ «ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΕΙΟΥ» ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΟΝ Ι.Ν. ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ ΒΟΛΟΥ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος χοροστάτησε καί μίλησε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίων Θεοδώρων Βόλου (6/3), κατά τήν Ἀκολουθία τῆς Β΄ Στάσης τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, παρουσία τοῦ Γεν. Γραμματέα Ἐθροσκευμάτων κ. Γεωργίου Καλαντζῆ. Μετά τό πέρας τῆς Ἀκολουθίας, ὁ Σεβασμιώτατος μαζί μέ τοὺς κ.κ. Νικόλαο καί Σοφία Δεληγέωργη, προέβησαν σπίν ὀνοματοδοσία τοῦ Δεληγέωργεῖο Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, σπίν ἀνακαίνιση τοῦ ὁποίου θά συμβάλει οἰκονομικά τό Ἰδρυμα Δεληγέωργη. Τόσο ὁ Σεβασμιώτατος

ὅσο καί ὁ κ. Δεληγέωργης σημείωσαν τί μεγάλη τους χαρά γιά τήν προσφορά τοῦ Ἰδρυματος σέ μία ἀκόμα Ἐνορία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι μέρος τῆς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν ἔψαλε ὁ γυναικεῖος Βυζαντινός χορός «Αἱ Ἄδουσαι», ὑπό τήν δ/νση τῆς Μουσικολόγου κ. Σέβης Μαζέρα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ

Γιά τούς μαθητές καί τίς μαθήτριες τοῦ βου Γυμνασίου Βόλου καί τοῦ 1ου Λυκείου Ἀλμυροῦ λειτούργησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Βόλου (10/2) καί στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Δημητρίου Ἀλμυροῦ (11/2) ἀντίστοιχα. Ὁ κ. Ἰγνάτιος τέλεσε καί τίς δύο ἡμέρες κατηχητική - ὑποδειγματική Θεία Λειτουργία, κατά τή διάρ-

κεια τῶν ὁποίων ὁ Θεολόγος Καθηγητής κ. Σωτήριος Τσιτσιρίγκας, στήν πρώτη, καί ὁ Ἀρχιμ. Γεώργιος Γιαννιός, στή δεύτερη, ἀνέλυαν στά παιδιά τά βασικά σημεῖα τῆς Θείας Λειτουργίας καί τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Στό τέλος κάθε Θείας Λειτουργίας ὁ κ. Ἰγνάτιος μαζί μέ τό ἀντίδωρο δένειμε σέ ὅλα τά παιδιά τήν Καινή Διαθήκη καί ψηφιακούς δίσκους μέ τή ζωή τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πρωτοβουλία τῆς κατηχητικῆς - ὑποδειγματικῆς Θείας Λειτουργίας βρῖσκει θερμή ἀναπόκριση ἀπό τούς μαθητές καί τούς ἐκπαιδευτικούς τῶν σχολείων. Γι' αὐτό τό λόγο, τόν τελευταῖο χρόνο, ὁ Σεβασμιώτατος ἀναποκρίνεται στίς προσκλήσεις πού δέχεται ἀπό ἀρκετά σχολεῖα γιά τήν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας.

Ο ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΕΦΡΑΙΜ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΣ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Τήν εὐλογία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τήν ἀσκητική αὔρα τοῦ Ἁγίου Ὁρους μετέφερε στόν Ἱερό Κλῆρο καί στόν λαό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς καί Μέγιστης Μονῆς Βατοπαιδίου Ἀρχιμ. Ἐφραίμ, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στήν τοπική μας Ἐκκλησία, προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου. Ὁ Γέρον Ἐφραίμ λειτούργησε (18/2) στήν Ἱερά Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Πηλίου, ὅπου ἔτυχε θερμῆς φιλοξενίας ἀπό τίς ἐξαίρετες Ἀδελφές, τίς ὁποῖες συμβούλευσε πατρικά γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ μοναστικοῦ τους ἀγώνα. Τό ἀπόγευμα ὁμίλησε σέ ἀνοικτή σύναξη στό κατάμεστο ἀπό τόν Ἱερό Κλῆρο καί τόν εὐσεβή λαό μας Πν. Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Στήν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στήν προσωπικότητα τοῦ νεοφανοῦς Ὁσίου Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου, ἐξέθεσε τό μεγαλεῖο τῆς ἀπλότητος καί τῆς ταπεινώσεώς του, μέσα ἀπό προσωπικές του ἐμπειρίες ἀπό τήν πολυχρόνια συναναστροφή του μέ τόν προσφάτως Ἀγιοκαταταχθέντα π. Παῖσιο. Τέλος, κάλεσε ὅλους σέ θερμή προσευχή γιά τήν πατρίδα μας, οὕτως ὥστε νά ξεπεράσει τήν πολυποικίλη κρίση τῆς ἐποχῆς. Ἀμέσως μετά, στήν «Κατακόμβη» τοῦ Μητροπολιτικοῦ μας Ναοῦ, ὁ Γέροντας Ἐφραίμ μίλησε πατρικά στήν σύναξη τῶν φοιτητῶν καί νέων ἐργαζομένων τῆς ἐνορίας, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν μέτοχοι τῆς πνευματικῆς του σοφίας καί τῆς πολλῆς του ἀγάπης. Τήν Πέμπτη 19/2 ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπαιδίου λειτούργησε τόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου, παρουσία πλήθους πιστῶν. Στήν ὁμιλία του χαρακτήρισε τήν Θεία Λειτουργία ὡς τό μεγαλύτερο καί σπουδαιότερο γεγονός πού συντελεῖται στή γῆ, ἐνῶ κάλεσε τόν λαό μας νά ἐκμεταλλεῖ τίς πλούσιες λατρευτικές εὐκαιρίες πού μᾶς παρέχει ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, προκειμένου ἐπαξίως νά μετασχεῖ στά γεγονότα τοῦ Πάθους καί νά βιώσει τήν Ζωοφόρο Ἀνάσταση. Ὁ Γέρον Ἐφραίμ, ἐκφράζοντας τίς εὐχαριστίες του γιά τήν πρόσκληση καί τήν θερμή φιλοξενία στήν Μητρόπόλῃ μας, προσέφερε στόν Ἱερό Μητροπολιτικό μας Ναό ἀντίγραφο τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Βηματάρισσας, μιάς ἐκ τῶν ἑπτὰ θαυματουργῶν Εἰκόνων τῆς Παναγίας πού φυλάσσονται στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΣΕΡΡΕΣ

Στήν πόλη τῶν Σερρῶν βρέθηκε τό διήμερο 27-28/2 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ἀναποκρινόμενος στήν πρόσκληση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρῶν καί Νιγρίτης κ. Θεολόγου, προκειμένου νά συμμετάσχει στήν πανήγυρη τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Θεοδώρων Σερρῶν. Ὁ κ. Ἰγνάτιος, τήν παραμονή τῆς ἑορτῆς, χοροστάτησε στόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό, ὅπου τό θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Δαμασκνός Κιαμέτης, ἐνῶ τήν Ἀγιώνυμο ἡμέρα προεξήρχε τῆς Θείας Λειτουργίας, ὅπου καί μίλησε. Ἐκτός ἀπό τόν ἐπικώριο Ἐπίσκοπο κ. Θεολόγο, συλλειτουργήσε καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας & Κομοινῆς κ. Παντελεήμων.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΙΕΡΑΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Ἐνοικιᾶ ἐκδήλωση διοργάνωσε (8/3) ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος γιὰ τὰ μέλη τῶν Ἑνοριακῶν Σχολῶν Γονέων καί τούς γονεῖς τῶν μελῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, παρουσία τοῦ Σεβ. κ. Ἱγνατίου. Κύριος ὁμιλητής ἦταν ὁ κ. Δημήτριος Καραγιάννης, Παιδοψυχίατρος, Ψυχοθεραπευτής, Δρ τοῦ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης καί Ἐπιστημονικός Δ/ντής τοῦ Ψυχοθεραπευτικοῦ καί Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰνστιτούτου «ΑΝΤΙΣΤΙΞΗ», ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: «Συγκατανεύοντας στόν ἔρωτα, συγκατανεύουμε στή ζωή». Μετά τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Καραγιάννη, ἀκολούθησε ἐποικοδομητικός διάλογος μεταξύ τῶν γονέων καί τοῦ ὁμιλητοῦ. Τήν ἐκδήλωση ἐκλεισε ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τή μεγάλη του χαρά γιὰ τήν ἀναπόκριση τῶν γονέων στήν πρόσκληση τῆς Μητροπόλεως, τούς εὐχαρίστησε γιὰ τήν ἐμπιστοσύνη πού δείχνουν στήν Ἐκκλησία καί στά κατηχητικά τῆς σχολεία. Ἐπεσήμανε ὅτι μέ τό μυστήριο τοῦ Γάμου, τό Ἅγιο Πνεῦμα σφραγίζει τήν καί ὄϊον ἐκκλησία καί κάνει τό ζευγάρι ὑπεύθυνο νά ζήσει τήν ὄντως χαρά καί ἐνόπια πού προσφέρει ὁ Θεός ὡς δῶρο του μέσα στό γάμο. Τόνισε δέ ὅτι τό σημαντικότερο ἀπό ὅλα εἶναι νά παραμείνει ἐνωμένο τό ζευγάρι, ἐνῶ σημείωσε τό διακριτικό ρόλο πού πρέπει νά ἔχει ὁ πνευματικός σέ μιά οἰκογένεια. Ἀξίζει ἐπίσης νά ἀναφερθεῖ ὅτι τό Σάββατο 7/3 στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας πραγματοποιήθηκε κοινή Σύναξη Ἱερέων καί Πρεσβυτέρων, πού σκοπό εἶχε τήν ἐνδυνάμωση τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἱερατικῆς Οἰκογένειας. Στή σύναξη εἰσηγητές ἦταν ὁ κ. Δημήτριος Καραγιάννης καί ἡ κ. Ἑλένη Ἀγγελοπούλου-Καραγιάννη, Παιδοψυχίατρος-Ἑπαγγελματική Θεραπεύτρια Ὁμάδας καί Οἰκογένειας, οἱ ὁποῖοι εἰσηγήθηκαν ἀπό κοινού τό θέμα: «Γιὰ τήν ἀγάπη, τόν ἔρωτα καί τή δέσμευση». Ἀκολούθησε συζήτηση ἐπὶ τοῦ θέματος σέ βιωματικές ὁμάδες ἐργασίας καί καταληκτικὰ συζήτηση στήν ὀλομέλεια. Ἀμφότερες οἱ ἐκδηλώσεις ὀλοκληρώθηκαν μέ κοινή τράπεζα στό ἐστιατόριο τοῦ Συνεδριακοῦ Κέντρου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΣΤΟ ΕΠΑΛ ΑΛΜΥΡΟΥ

Τό ΕΠΑΛ Ἀλμυροῦ ἐπισκέφθηκε (2/3) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἱγνάτιος. Τόν ὑποδέχθηκε ὁ Διευθυντής κ. Γεώργιος Καπράνας, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τή χαρά του γιὰ τήν εὐλογία τῆς ἐπισκέψεως, ἐνῶ τόνισε τήν ἀγαπή συνεργασία μεταξύ τῆς σχολικῆς μονάδας καί τῶν Ὑπευθύνων Ἱερέων Νεόπτις, τῶν πατέρων Γεωργίου Γιαννίου καί Εὐσταθίου Βαρβαρέλη. Μετά τήν τέλεση τοῦ Ἁγιασμοῦ, ὁ Σεβ. κ. Ἱγνάτιος εὐχαρίστησε τόν κ. Καπράνα γιὰ τήν πρόσκληση, ἐνῶ μιλώντας πρὸς τούς μαθητές καί παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τόν τιμῶμενο Ἅγιο Νικόλαο τόν Πλανᾶ, ἔκανε λόγο γιὰ τήν πίστη καί τήν ἀγάπη πού ἔτρεφε ὁ Ἅγιος πρὸς τήν Ἐκκλησία. Προέτρεψε τούς μαθητές νά ἔχουν πίστη στό Θεό, ἄν καί πολλές φορές αὐτή ἡ

πίστη πρὸς τό Θεό καί ἡ ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ ἀμφισβητεῖται. «Συνεχίστε νά ἔχετε τούτη τή νεανική σας ζωντάνια, ὅλα τὰ χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς ἡλικίας σας, ἀκόμη κι αὐτή τήν ἀμφισβήτηση καί τότε θά ὀδηγηθεῖτε στή γνώση. Καί ἡ γνώση θά σας ὀδηγήσει στήν πίστη. Ἡ πίστη γιὰ τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ δέν ἀποδεικνύεται ἐπιστημονικά, μήτε μέσα ἀπὸ τίς κοσμικές γνώσεις. Ἡ ἐπιστήμη δέν ἀντίκειται στήν πίστη, ἀλλά ἡ πίστη ἐδραϊώνεται στήν ἀπλότητα, τήν ταπεινότητα, ὅπως ἐκείνη τοῦ Ἁγίου παπα-Πλανᾶ. Ὁ Θεός θέλει τόν ἄνθρωπο ὀλοκληρωμένο ἀπ' ὅλες τίς ἀπόψεις, ἐφοδιασμένο μέ γνώσεις καί ἐμπειρίες. Ὡστόσο, ἐκεῖνο πού θά τόν ὀδηγήσει στή γνώση Του, εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς Ἐκεῖνον, ἡ πρόσληψη τῶν δωρεῶν Του...». Περαιτώνοντας τήν ὁμιλία του, ὁ κ. Ἱγνάτιος ἐξέφρασε, γιὰ ἀκόμη μία φορά, τή χαρά του γιὰ τήν μοναδική εὐκαιρία πού τοῦ δόθηκε νά εἶναι ἀνάμεσα σέ ἐφήβους πού διψοῦν γιὰ τή γνώση τοῦ Θεοῦ, εὐχαρίστησε τούς Ὑπευθύνους Ἱερεῖς Νεόπτις γιὰ τό ἔργο τους στή νεότητά τῆς Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ, ὅπως καί τούς καθηγητές γιὰ τήν πρόσκλησή τους. Στό τέλος, διένειμε σέ ὅλους τούς μαθητές ἀπὸ ἓνα ἀντίτυπο τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὅπως καί ἓνα ψηφιακό δίσκο (dvd) μέ τή ζωή τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΞΥΛΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΑΓΧΙΑΛΟ

Σέ κλίμα βαθεῖας συγκίνησης, ὁ ἱερός Κληρικός καί εὐλαβῆς λαός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ὑποδέχθηκε (14/3) στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου Νέας Ἀγχιάλου τεμάχιο τοῦ Τιμίου Ξύλου τοῦ Κυρίου μας καί τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου τῆς Ἁγίας Ἰσαποστόλου καί Βασιλίσσης Ἑλένης. Τό ἱερό κειμήλιο, πού φυλάσσεται στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἀθανασίου Ἐρατύρας Κοζάνης, κόμισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου & Σιατίστης κ. Παῦλος, ἐνῶ ὑποδέχθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιος, ἐπικεφαλῆς πλειάδος Κληρικῶν καί μεγάλου πλήθους πιστῶν. Μετά τήν Δέηση, τελέστηκε Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. κ. Παύλου, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στό τί εἶναι ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ, ἐπισημαίνοντας τρία σημεῖα: «α) Εἶναι τό μέτρο τῆς ἀγάπης Του. Ἄν θέλουμε ν' ἀντιληφθοῦμε τό μέγεθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, δέν ἔχουμε παρά νά κοιτάξουμε τόν Σταυρό... β) Εἶναι τό μέτρο τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας, πού εἶναι τό γεγονός ὅτι ἓνας Θεός σταυρώνεται γι' αὐτόν... γ) Εἶναι τό μέτρο τῆς ἀνθρώπινης κακίας. Ἡ κακία τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ νά φθάσει μέχρι καί τοῦ σημείου νά σταυρώσει ἀκόμα καί τόν Θεό, γεγονός πού σημαίνει ὅτι μπορεῖ νά γίνει ἀπάνθρωπος πρὸς τούς ἄλλους...».

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 34ο • Ἄρ. Φύλλου 407-408 • Μάρτιος-Ἀπρίλιος 2015

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἱγνάτιος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Φιλολογική ἐπιμέλεια: Χρῆστος Δ. Ξενάκης
Ἑπεξεργαστής: Ἱερεὺς Ἐπιφάνιος
Κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου

Μηχανογράφηση: Βασιλικὴ Ἀντωνάκη
Ἐκτύπωση & Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΜΟΣ

Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΝΕΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Έναν νέο Πρεσβύτερο πίν Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (15/3) ἀπέκτισε ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος. Πρόκειται γιά τόν ἐθελοντή Κληρικό π. Νικόλαο Κουμπαρούλη, ἔγγαμο καί πατέρα δύο παιδιῶν, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τόν 2ο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης ἀπό τόν Σεβ.

Ποιμενάρχη μας κ. Ἱγνάτιο, στόν Ἱερό Ναό Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Βόλου, παρουσία πλήθους πιστῶν. Τόν νέο Ἱερέα προσφώνησε πατρικῶς ὁ Σεβ. κ. Ἱγνάτιος, ὁ ὁποῖος χαρακτήρισε τήν ἱερωσύνη «σταυρώσιμη πορεία», ἐνῶ ἐπεσήμανε τήν ἐθελοντική προσφορά τοῦ π. Νικόλαου στήν Ἐκκλησία, σέ μία ἐποχή κρίσης, μέ πλήρη ἐπίγνωση τῶν δυσκολιῶν, ἀλλά μέ ὀλόθυμη διάθεση προσφοράς καί θυσίας γιά τόν λαό τοῦ Θεοῦ. Ἐξέφρασε τήν εὐγνωμοσύνη του στόν Θεό, γιατί, παρόλη τήν κρίση «δέν μᾶς στερεῖ τή χαρά νά ἀναδεικνύουμε νέους κληρικούς, πού θά

λειτουργοῦν τά Θυσιαστήρια καί θά κρατοῦν ζωντανές τίς ἐνορίες μας. Γι' αὐτό καί ὁ π. Νικόλαος, ὅπως καί πολλοί ἄλλοι, εἶναι ἀξιέπαινος, γιατί τόλμησε νά ἀφιερῶσει, κυριολεκτικά, τή ζωή του στά χέρια τοῦ Θεοῦ...». Ὁ νέος Πρεσβύτερος θά τοποθετηθεῖ προσωρινά στόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Βασιλείου Βόλου καί ἀργότερα θά ἀναλάβει ἐφημεριακές εὐθύνες σέ χωριό τοῦ Νοτίου Πηλίου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ «Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ»

Στό πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ νέου φορέα Πολιτισμοῦ «Μαγνήτων Κιβωτός», ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία διοργάνωσε παρουσίαση τοῦ Τόμου μέ τίτλο «Ἡ ζωή τῶν ὑποδούλων ἐπί Τουρκοκρατίας». Τό βιβλίο περιλαμβάνει τά Πρακτικά τοῦ 2ου Διεθνoῦς - Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, πού διοργάνωσε τόν Νοέμβριο τοῦ 2013 στήν Ἀθήνα, ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, Πρόεδρος τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιος. Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή πραγματοποιεῖ κάθε χρόνο Ἐπιστημονικά Συνέδρια, μέ θέμα τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, μέ σκοπό νά καταγραφῆ ἀντικειμενικά ἡ ἱστορική ἀλήθεια τοῦ ἀγῶνα τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων. Ἢδη ἔχουν πραγματοποιηθεῖ, μέ ἐπιτυχία, τά τρία πρῶτα Συνέδρια, ἀπό τά δέκα πού ἔχουν προγραμματισθεῖ καί θά πραγματοποιηθοῦν ἕως τό 2021. Ἡ παρουσίαση τοῦ Τόμου ἔλαβε χώρα τό Σάββατο 21/3, στό Πν. Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μέ ὁμιλητές: τήν κ. Κατερίνα Γαλάνη, Δρ Ἱστορίας, μέ θέμα «Ἡ Ναυτιλία τῶν Ἑλλήνων στίς παραμονές τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης» καί τόν κ. Δημήτριο Μπαλιτά, Δρ Φιλοσοφίας, μέ θέμα «Ταυτότητα καί συλλογικός βίος τῶν Ἑλλήνων τά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας».

Τήν παρουσίαση πλαισίωσε Μουσικό Σχῆμα νέων καί ἀξιόλογων μουσικῶν, ἐνῶ τήν ὄλη ἐκδήλωση ἐπισφράγισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἱγνάτιος.

ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

Σέ πανηγυρικό κλίμα ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία ἐόρτασε τήν διπλή μεγάλη ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821. Ἐπίκεντρο τοῦ ἐορτασμοῦ ἦταν ὁ Ἱερός Ναός Εὐαγγελιστρίας Νέας Ἰωνίας, ὅπου τήν παραμονή τῆς ἐορτῆς τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἱγνατίου, παρουσία πλήθους εὐσεβῶν Χριστιανῶν. Στό κήρυγμά του ὁ Σεβ. κ. Ἱγνατίος ἀνέφερε ὅτι «ἡ Παναγία μας γίνεται ἡ ἀφορμή τοῦ μεγίστου γεγονότος τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως καί προσφέρει σέ ὄσους ἔχουν τήν προϋπόθεση γεύσει αἰωνιότητος. Ἡ προϋπόθεση εἶναι ἡ πίστη, μέσα ἀπό τήν ὁποία πηγάζει ἡ ὄντως χαρά... Ἡ σημερινή γιορτή εἶναι τό εὐαγγέλιο τῆς χαρᾶς γιά τήν ἐλευθερία τοῦ

ἀνθρώπου ἀπό τά δεσμά πού τόν χωρίζουν ἀπό τόν Θεό καί τόν ἐαυτό του, ἐξαιτίας τῆς ἄρνησης τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἡ ἁμαρτία...». Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος ἔστρεψε τόν λόγο του στήν Ἐθνική μας ἐορτή, ἐπισημαίνοντας ὅτι «δέν πρόκειται ἀπλῶς γιά ἕνα γεγονός μνήμης, ἀλλά γιά ἕναν ἱστορικό σταθμό στόν ὁποῖο καλοῦμαστε νά ἐμβαθύνουμε, γιά νά σταθοῦμε στό παρόν καί νά ὀραματιστοῦμε καί πάλι τό μέλλον μας. Ποιοί ἦταν οἱ παράγοντες πού ἔφεραν τό θαῦμα τῆς ἀπελευθέρωσης μετά ἀπό τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς; Ὁ πρῶτος ἦταν τό ὀμόθηρσκον. Οἱ σκλαβωμένοι Ἕλληνες παρέμειναν πιστοί στήν Ὁρθόδοξη πίστη τους... Ἡ Ὁρθόδοξη πίστη, πού εἶχε τόν Παπά, τό Μοναστήρι, τήν Ἑλληνική γλῶσσα, ἔφερε κι ἕνα Σχολεῖο, πού τό ὀνόμασαν μετά «Κρυφό». Μέσα ἀπ' αὐτό, ἀλλά καί στά φανερά Σχολεῖα, πού κατά καιροῦς καί κατά τόπους λειτουργοῦσαν, οἱ Ἕλληνες γνώρισαν τόν ἀληθινό Διαφωτισμό, ὅχι σάν κι αὐτόν τῆς Εὐρώπης, ἀλλά πού βασίζονταν στούς Κληρικούς Διδασκάλους τοῦ Γένους, στή Ὁρθόδοξη Παράδοση, στήν ἱστορία. Αὐτός ἦταν ὁ δεύτερος παράγοντας. Ὁ τρίτος ἦταν ἡ οικονομική δύναμη πού ἔφερε ἡ ναυτιλία, ὁ πλοῦτος τῆς θάλασσας, πού δόθηκε ἐξ ὀλοκλήρου γιά τόν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας...

Σέ λίγα χρόνια θά 200 χρόνια ἀπό τήν Ἐπανάσταση καί ἀναρωτιέμαι, ποιά θά εἶναι ἡ Ἑλλάδα τό 2021; Προλαβαίνουμε νά διορθώσουμε τά σφάλματά μας; Πιστεύω πῶς μπορούμε, ἄν κρατήσουμε τήν ὀμοψυχία τῶν πατέρων μας, ἄν βασιστοῦμε στήν πίστη καί στήν παράδοσή μας, πού τόσο ποδοπατήσαμε τά τελευταῖα χρόνια, ἐάν ἐπενδύσουμε καί πάλι στήν ἀληθινή Παιδεία καί ὅχι ἀπλῶς στήν ἐκπαίδευση, οἱ στόχοι τῆς ὁποίας ἀλλάζουν μέ τήν ἀλλαγὴ τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλά σέ μία Παιδεία πού θά διαμορφώνει ἐλεύθερες προσωπικότητες, πολῖτες τῆς οἰκουμένης, πού θά εἶναι, ὅμως, πρῶτα Ὁρθόδοξοι καί Ἕλληνες. Ἄν ἐργαστοῦμε γιά ὅλα αὐτά, τότε ἴσως νά μπορέσουμε νά πούμε τό 2021 ὅτι ὁ τόπος αὐτός εἶναι πραγματικά καί οὐσιαστικά ἐλεύθερος...».

΄Εκδόσεις γιά τή ναυτική παράδοση του ΄Ανατολικού Πηλίου καί τής Μαγνησίας

Στό πλαίσιο τών εκδηλώσεων καί δράσεων του θεματικού έτους 2015 μέ τίτλο: «Μάγνητες καί ο πολιτισμός τής θάλασσας» από τόν φορέα πολιτισμού τής Μητροπόλεως μας «Μαγνήτων Κιβωτός, γιά τή διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος», κυκλοφόρησαν από τήν ΄Εκδοτική Δημητριάδος, τόν ΄Ιανουάριο του 2015, δύο βιβλία σέ κασετίνα πού περιλαμβάνει:

α) ΄Ημερολόγιο γιά τό 2015, μέ τίτλο «Μάγνητες καί ο πολιτισμός τής θάλασσας, φωτογραφικές αποτυπώσεις τής ναυτιλίας τής Μαγνησίας»,

β) Εϊδική έκδοση, πού άφορά τή ναυτική παράδοση τής ναυτιλίας στό ΄Ανατολικό Πήλιο μέ τίτλο: «΄Ηρθαν τά Καράβια τά Ζαγοριανά, ΄Οψεις καί μνήμες τής ναυτιλίας καί του έμπορίου στό ΄Ανατολικό Πήλιο (1600-1960), πού ύπογράφουν ο ΄Αλέξανδρος Καπανιάρης, ύπ. Δρ Πανεπιστημίου Αιγαίου καί ο Νίκος Τσουκάς, Γενικός Γραμματέας τής «Μαγνήτων Κιβωτού».

Οί δύο εκδόσεις διατίθενται ξεχωριστά άλλά καί σέ κασετίνα καί άνήκουν στή σειρά Λαϊκός Πολιτισμός & Τοπική ΄Ιστορία-΄Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής ΄Ιστορίας (τμήμα τής Μαγνήτων Κιβωτού).

Τό ήμερολόγιο περιλαμβάνει φωτογραφικά ντοκουμέντα καί τεκμήρια από τής περιοχές του Κεραμιδίου, του Χορευτού, του ΄Αν Γιάννη, του Τρικεριού, καθώς καί όψεις από τό λιμάνι του Βόλου, προσφορά από τό άρχείο του Συλλόγου ΄Εγγλεζονησιωτών Νέας ΄Ιωνίας.

Στίς σελίδες του ήμερολογίου, όπου αποτυπώνεται ο κάθε μήνας, καταγράφονται τετράστιχα δημοτικά τραγούδια καί οί αντίστοιχες πε-

ριοχές από τής όποιες προέρχονται, καθώς καί παλιές φωτογραφίες. Τό ήμερολόγιο, 144 σελίδων, περιλαμβάνει πλήρες έορτολόγιο, σύμφωνα μέ τό αναλυτικό εκκλησιαστικό ήμερολόγιο, ένσωματώνοντας καί τούς τοπικούς ΄Αγίους.

΄Αντίστοιχα, ή έκδοση «΄Ηρθαν τά Καράβια τά Ζαγοριανά, ΄Οψεις καί μνήμες τής ναυτιλίας καί του έμπορίου στό ΄Ανατολικό Πήλιο (1600-1960)», σχετίζεται μέ τής περιοχές του Κεραμιδίου (Καμάρι), Π. Μιτζέλας, Πουρίου, Ζαγοράς (Χορευτό) καί ΄Αν Γιάννη Πηλίου. Περιλαμβάνει, επίσης, ένόπτες πού άφορούν στήν όρθόδοξη παράδοση καί στήν σχέση της μέ τή ναυτιλία, στά δημοτικά τραγούδια καί στά Ζαγοριανά Καράβια. ΄Αναφέρονται οί λαϊκοί ζωγράφοι καί ή ναυτιλία στό ΄Ανατολικό Πήλιο, ή χαρτογραφία καί τά ναυτικά βοηθήματα καί τέλος ή ναυτιλία στά χρόνια τής Τουρκοκρατίας στό Πήλιο.

΄Η έκδοση περιλαμβάνει, επίσης, κείμενα των Μ. Γκαγκάκη, ΄Α. Τζαμτζή καί Γ. Τσολλάκη καί κοσμεϊται μέ έργα τέχνης των λαϊκών ζωγράφων Ν. Χριστόπουλου, Δ. Κέφης καί Γ. Μπλιώνης.

Στό ύλικό του βιβλίου συμπεριλαμβάνονται προφορικές μαρτυρίες άπογόνων ναυτικών οικογενειών από τήν περιοχή του Κεραμιδίου, τής Ζαγοράς καί του ΄Αν Γιάννη Πηλίου καί άνέκδοτο φωτογραφικό ύλικό, κάρτ ποστάλ, αντικείμενα καί άλλα ιστορικά τεκμήρια.

Οί εκδόσεις ύλοποιήθηκαν μέ τήν οικονομική στήριξη του Κοινωνοφελούς ΄Ιδρύματος Στυλιανού καί Μαρίας Ζούζουλα, ένώ τά έσοδα από τήν πώληση τής κασετίνας (ήμερολόγιο καί έκδοση) θά διατεθούν γιά τήν ένίσχυση των σκοπών τής «Μαγνήτων Κιβωτού». •

